

УВОДНА РЕЧ

Сећајући се својих старешина и учитеља, како нас учи Свети апостол Павле у посланици Јеврејима (13,7) гледамо на веру њихову. Наше старешине и учитељи су били људи вере. И више! Били су људи Бога живог! Зато су имали снаге да образују и васпитавају. Образовање и просвета као и уметност и стваралаштво су неодвојиво повезани том тајном вере, а тајна вере међусобно повезује сва четири наведена елемента људског постојања и делања. образујемо и васпитавамо јер верујемо да ће нешто добро нићи у душама оних које васпитавамо. Стварамо и деламо јер вером рачунамо да ће то што нацртамо, створимо и саделамо учинити да они који буду гледали, молили се и ишчекивали схватити не само нас него и онога највећег Творца – Бога Саздатеља. Тако је и Богословија стварала људе, обликовала их, тј. трудила се да их обликује како би постали добри изданци Цркве и вере којом су храњени. Гледајући на иконе које су у овом каталогу, и разазнајући слова и речи у књигама из овог каталога, да се сетимо и оних који су их цртали, украшавали, писали и штампали, али и оних који су се пред њима молили Богу, који су их читали и из њих се Богу молили. Ово је једна прича о Вечности испричана кроз учење и узрастање у вери – у Христу. Историја ове школе је пример да је Божије старање везано за стварање. Зато:

Добро дошли у Карловачку богословију!

РЕКТОР БОГОСЛОВИЈЕ
протојереј-ставрофор
мр Јован Милановић

Изложба поводом
јубилеја Богословије

Историја Сремских Карловаца – града културе и духовности

Данашњи Сремски Карловци су насељено место у Србији, и смештени су на истоку историјске и географске области Срем, на обронцима Фрушке Горе и десној обали Дунава. Развили су се на падинама питомих и благо усталасаних падина Старог брда и Магарчевог брега. Њих удолином дели Стражиловачки поток. Испод Старог брда формирао се Горњи крај, а под Магарчевим брегом Доњи крај. Уз Стражиловачки поток од XVI века развила се чаршија која је временом прерасла у центар места. Повељни услови за живот, као и чињеница да су се нашли на једном од главних путних праваца Европе, који се пружа долином Дунава, утицали су на то да подручје које обухватају данашњи Сремски Карловци још од Неолита буду привлачно место за настањивање.

Карловци су се налазили све до 1521. године, када је читав Срем потпао под османску власт, у оквирима средњовековне Угарске државе. Средњовековно име данашњих Сремских Карловаца у угарској држави било је *Karom* и под овим се именом јавља у угарској дипломатичкој грађи. У њему се налазило и утврђење што потврђују и извори. *Castellum Karom* се помиње 1465. године, а затим и 1477. године, у још једној повељи реченога угарског краља Матије Корвина, тј. даровници Стефану Баторију ком је припала тврђава Каром. *Castrum Karom* се наводи у једној повељи из 1490. године, којом конвент у Ђулафехервару где се набрајају поседи Стефана Баторија. Последњи средњовековни помен карловачке тврђаве је потврда повеље Стефану Баторију његовим наследницима 1519. године. Нешто раније, 1502. године, поменут је један кастелан Карома, односно Карловаца. Тврђава је пре него је дошла у посед Баторија, припадала угледној племићкој породици Мароти, односно Моровићи.

Интересантан је помен из 1464. године, помиње се Димитрије (Деметер) Центеи, који је био дворски судија (*provisor curiae*) и који је био *de Karun*, који се смешта у Бачку жупанију. Старији мађарски историчари су ово место убиковали као данашње Карловце, те је ово занимљив куриозитет да је један Карловчанин био тада високи државни судски функционер коме сам краљ Матија Корвин шаље једно писмо у вези са упадом неких људи у Футог и отимањем животних намирница од становништва овог града.

Под називима *Karon*, *Karun*, *Karan*, *Charom* Карловци се наводе и као град (варош), али и *orpidum*, односно трговиште. Развијеност средњовековног Карома управо потврђује то што се поред тврђаве развио и град, који се помиње

већ 1308. године, а наводи се и у попису папске десетине, као и 1344. године. Као *orridum*, односно трговиште, Каром се спомиње 1477. године, затим у периоду 1499-1502. године, као и речене 1519. године. Карловце је споменуо у свом делу о историји Угарске и ренесансни писац Петар Ранзан, пореклом Италијан, који је у Угарску дошао у време краља Матије Корвина, када и у овој земљи ренесанса доживљава свој процват.

Паралелно са овим историјским поменима тврђаве и града, односно трговишта, одвија се и насељавање Срба у Срем. Већ од XIII столећа немали број латинских извора сведочи о томе да Срба има у све већем броју на подручју између Саве и Дунава. Тај број се повећава након Косовске битке. У време када владају српски деспоти Стефан Лазаревић и Ђурађ Бранковић, а будући да су били угледни угарски барони и вазали угарских краљева, добијају бројне поседе по целој земљи, а превасходно баш у Срему. Према прорачунима историјских демографа и појединих мађарских историчара већ у XV веку Срби су били све бројније и предоминантно становништво Сремске и Вуковске жупаније. Бежањем и повлачењем испред османских освајања Срби су у Срему постепено чинили већину, те су пред крај средњег века несумњиво најбројнија етничка групација у Срему. Доста угарске дипломатичке грађе сведочи о њиховом боравку на тлу Срема, али и Вуковске жупаније. Загбележени су и покушаји покатоличавања овог становништва, те њиховог уклапања у угарски феудални систем и приморавања да плаћају печујском бискупу десетину.

Међутим, 1521. године под османску власт падају Београд и Шабац, те је Срем потпао под Турску. Пет година доцније учињен је и крај некада моћној средњовековној угарској држави, а Будим је дефинитивно освојен 1541. године. Срби су постали апсолутна већина на територији Срема, а на тлу Карома, односно Карловаца српско становништво чини далеко најпредоминантнији проценат. Треба рећи да се назив Карловци управо усталио у време турске власти и да су османски дефтери први који Каром називају данашњим називом Карловци.

Овај прелазни период између две епохе карактеристичан је и због првог помена Карома на картама. Секретар острогонског надбискупа Томе Бакоца Лазар је пре 1528. године израдио прву карту Угарске, познату као *Tabula Hungariae*. На њој је уцртан и Каром. Оно што је посебан куриозитет ове карте јесте што је део Славоније, област око Валпова, уцртан као *Rascia*. Иако се односи само на тај део, лако се може закључити да је добар део Славоније, Вуковске и напосе Сремске жупаније у време када Лазар сачињава своју мапу био све насељенији Србима, да су они били врло приметна већина, те да је то све дало могућност да управо Срем, са центром у Карловцима постане српско седиште на тлу нововековне хабзбуршке државне творевине. Ову карту ће преуредити Матиас Зундт, немачки гравер из Нирнберга, те се и на њој налази уцртан Каром.

Иако је османски период често окарактерисан, не без разлога, као турско ропство, и иако је опште стање цркве и народа било изузетно тешко, чињеница је да је из најранијег периода турске власти остало сразмерно доста извора. Ови турски извори су можда најбољи показатељ српског присуства на тлу Срема, а турски пописи-дефтери дају прве податке о готово свим фрушкогорским манастирима, сем оних који су постојали у предосманском периоду, као што је Крушедол. Детаљни пописи које су водили турски чиновници дају за право да се изврше демографске, економске и друштвене анализе на микроподручју какви су примерице сами Карловци. Поред османских дефтера као историјског извора првог реда, треба поменути другоразредне изворе-нарративне изворе, односно забелешке путописаца. Неретко непоуздани, ипак дају значајну слику и употпуњују скромна сазнања о овом периоду.

Први опширни пописни дефтер за Сремски санџак је из доба султана Сулејмана Величанственог (1521-1566) и датира се у период између 1545-1548. године. У околини Карловаца бележе се манастири под називом Варосава и Буковац, као и још један манастир-Св. Арханђел, манастир уписан као Воросово. Могуће је да је пописивач погрешно те да су Варосава и Воросово, заправо један исти манастир. Данас је то део Сремских Карловаца и постоји и потес назван Манастириште, и можда би ту требало тражити и ишчезли манастир. У атару села Ривице постоји локалитет Воросово али нема трагова који указују да је била црква раније. Око Буковца, пак, постоји Манастирски брег и потес Црквиште, али других прецизнијих података нема о томе да ли се на овом месту доиста налазио манастир, као и колико је трајао.

Други, можда и значајнији османски пописни дефтер је из доба Сулејмановог сина и наследника султана Селима II познатом као Пијаница. Настао је две деценије касније (Брус МекГауан који се бавио најдетаљније овим дефтером га датује у 1566/7-1568/9. годину). Овај опширни пописни дефтер Сремског санџака (Sirem sancağı tahrir mufassal defteri) пружа праву ризницу врло занимљивих информација за сео санџак, али нарочито и за данашње Сремске Карловце, односно Карловце.

Varoş-i Karlovçî (يچول راقو) била је део Варадинске нахије. Будући да су Карловци били варош у њој није било много муслимана, већ свега неколико турских поседника. Занимљиво је да су сви ови пописани Турци били власници винограда (бађ). Постојање и једног пописаног винара у Карловцима, показује и снажан континуитет гајења винове лозе у овом месту. У Срему је гајење винове лозе присутно још од римског доба, а овај значајан извор сведочи да није било прекида.

Није у Карловцима био ни џемат муслимана, нити веће присуство турске војске, већ само домаће, у највећој мери српско становништво које је, судећи по попису домаћинстава, било апсолутно предоминантно у овој вароши. Као и свака варош и Карловци су били подељени на махале. Име

локалног кнеза било је Субота Ђурађ, док је са њим на челу Карловаца био и спахија Тодор-ага, који је имао брата Јован-агу, а спахија је био и неки Стефан (İstegan). Укупна тапија коју је Тодор-ага по овом дефтеру био дужан да плати је 120 акчи.

Свакако најбитнији помен за ову тему јесте навођење камене цркве у самој вароши Карловци (kârgir-i kâfir). То је несумњиво била најважнија црква саме вароши и на основу података из овог дефтера налазила се у непосредној близини чаршије (kurb-i çarşı). О њој не знамо пуно, сем да је вредност земљишта била две стотине акчи, и да је била у руинама (harabe). И чињеница да је црква од камена (kârgir-i), да је у центру (близина чаршије), као и да је земљиште готово два и по пута скупље у односу на друге цркве у Карловцима јасно гхворе у прилог чињеници да је била у питању изузетно значајна црква. Она је у време настанка дефтера у руинама, што овај документ наводи неколико пута. Да ли је порушена кад су Турци освојили Срем 1521. године, или касније, непознато је. Али је јасно да је постојала важна камена храмовна грађевина у Карловцима, што опширни пописни дефтер за Сремски санџак недвосмислено потврђује.

У Воросову је уз манастир Светих Арханђела био и калуђер по имену Херак. А у самом селу Воросову помиње се и граничар Ђура, као и још 15 домаћинстава, од којих је једно удовичко. Имена сведоче да је око овог манастира било готово искључиво српско становништво, те да је у турско доба овај манастир живео, како не зна се.

Овај знатан број свештенослужитеља (свештеника и ђакона), као и монаха сведочи да је и пре Велике сеобе Срба црквени живот на тлу Карловаца, потоњих Сремских Карловаца, био врло жив. Недостатак извора не дозвољава неко дубље анализирање самог црквеног живота на овом простору, али бројност свештенства и монаштва указује да су цркве и манастири били изузетно живи. То све допушта да се нађе један континуитет српског присуства који није прекинут нити обновљен Великом сеобом, већ заправо додатно оснажен. Већ постојећи и присутни српски народ је досељавањем својих сународника з српских крајева под османском влашћу добио освежење и нови полет. У томе је место Карловаца изузетно битно. Историјски извори првог реда, а то османски пописни дефтери несумњиво јесу, сведоче и потврђују о снажном српском присуству на простору Срема и Карловаца, као и на изузетно жив црквени и духовни живот, чак и у овако комплексним условима османске власти.

Посебно је занимљиво осврнути се на изворе који још сведоче о постојању старије камене цркве. Најстарији историјски извор који индиректно сугерише постојање стародревне цркве потиче из времена када се владавина Османлија над Сремом учврстила, а реч је о домаћем извору, о забелешци у рукописном Отачнику из манастира Крушедола. У њему је Монах Максим

забележио да је почео да га пише на Светог Николу 6. децембра 1532. године у месту Карловцима, а да га је завршио 2. маја 1533. године у манастиру Крушедолу. Претпоставка да се овде мисли на стародревну цркву заснована је на том што је црква била метох манастира Крушедола до почетка XVIII века. Наравно, то не значи да је речени монах доиста и писао при цркви, али је то свакако могуће. Други податак о старијој цркви сачуван је у Четворојеванђељу из XVI века. На његовом окуву искован је запис који сведочи да га је за *доњу цркву Свѣтїи Николе* исковао грешни Пава златар 1559. године. Сматра се у науци да је да *доња* црква из османског периода заправо данашња Саборна црква, која је у то време била доња.

Италијан Марко Антоније Пигафета у свом путопису (1567) забележио да су Карловци чисто српско место у којима постоји српска црква грчког обреда са једним парохијским свештеником и осам монахиња. Четири године доцније царски посланик спомиње лепо и велико село у коме се налазе развалине старог града и особито лепа и велика црква, док давид Унгнад подвлачи српски карактер Карловаца. Видимо да се ови подаци не слажу сасвим са дефтерима, односно са подацима са терена. Али јасно је да је црквени живот био развијен, те да је постојала готово извесно једна старија камена црква, угледна и лепа, која је вероватно и била најзначајнија у овој вароши. Приликом пописа свештенства и описа цркава сремске епархије (1732-1733. године) које је наредио митрополит Вићентије Јовановић једна црква је забележена као *сѣтародревна*, што би могло да указује на остатке ове цркве коју наводи и османски дефтер из времена султана Селима II. Уз сва размимоилажења, сагласност ових извора је јасно сведочанство континуитета православља на простору Карловаца.

Од периода досељавања у Карловце и његову околину патријарха Арсенија Чарнојевића и главара црквених и народних са њим, Сремски Карловци постају раскрсница укрштања путева Истока и Запада, путева који воде нашу културу, историју и духовност у процесе уласка међу народе запада. Но како то рече и Свети владика Николај, наш народ који има своје утемељење дубоко на југу и истоку, али он остаје загладан на Сунце с висине, које је Христос Бог. Тако је у духовном али и сваком другом смислу овај мали град како тада тако и сада био и остао место сусрета култура, место промоције српске аутентичне културе и изражаја, али у исто време место преображаја многих, ђака, ученика, студената посетилаца и поклоника. Данас, у 2024. години, Сремски Карловци броје близу 9000 становника и са своје три православне цркве, са три капеле и Богословијом те Гимназијом и другим чуварима духовних и историјских вредности остају чувари неких лепих времена која се увек поврате када се и људи поврате вери и поверењу и то како у односу према Богу, тако и међусобно.

Историја Карловачке богословије

Карловачка богословија је најстарија богословска школа наше Цркве. Основана је у време карловачког митрополита Стефана Стратимировића, великог прегаоца на пољу просвећивања нашег народа, који је за само три године основао две најзначајније институције у Сремским Карловцима, Богословију и Гимназију. Богословија као школа је за ових 230 година постојала у више различитих облика, система образовања али њена основна мисија остала је непромењена до данашњих дана а то је образовање и васпитање деце, односно људи који ће након завршетка школовања свој живот посветити служењу у Цркви.

Живот и рад ове школе током протеклих 230 година може се поделити у четири историјске целине. Први период Карловачке богословије обухвата временско раздобље од 1794. до 1872. године. У том периоду школа је функционисала врло скромно како по условима рада тако и у погледу наставног плана и програма. Увиђајући потребу да се таква школа реформише, Свети Синод Карловачке митрополије одлучује да се Богословија ради реформе затвори 1872. године. Ново, најсјајније поглавље у историји Богословије током претходна два века, отвара се 1875. године када Богословија почиње са радом са много већим бројем предмета и професора. Ова реформисана школа ће у наредним деценијама попримити све одлике данашњих факултета по начину одржавања наставе, полагања испита, стручности наставног кадра итд. Овај златни период Карловачке богословије прекинуће почетак Првог светског рата. Након завршетка Првог светског рата Богословија наставља са радом у мало измењеном обиму. Основан је Богословски факултет у Београду те Богословија постаје просветна институција средњошколског ранга. Ова трећа историјска етапа школе биће кратког даха, завршиће се почетком Другог светског рата. Завршетак Другог светског рата и тешке прилике у којима живи Српска Црква условили су да Богословија не настави са радом непосредно након рата. Тек ће деветнаест година касније, уз велико залагање свршеног ученика Карловачке богословије, Његове Светости Патријарха српског Господина Германа, ова школа наставити са радом и у непрекинутом континуитету трајати до данашњег дана.

Библиотека Карловачке богословије

Најстарија српска библиотека под управом цркве, а која није припадала неком манастиру нити одређеној цркви званично је основана 1706. године после смрти патријарха Арсенија III Чарнојевића. Његове књиге, као и његов архив, биле су зачетак библиотеке која се звала „**Библиотека архиепископско-митрополијска**“, касније „**Патријаршијска библиотека Арсенија III**“, да би до данас носила назив „**Митрополијско-патријаршијска библиотека**“. Са овом првом библиотеком спојене су касније и књиге, односно библиотека коју је у Београду основао митрополит Мојсије Петровић, која је морала бити пренета испред Турака током Другог аустро-турског рата 1739. године из Београда у Сремске Карловце. Ова библиотека до пред крај XVIII века добија оквире озбиљне и притом пробране библиотеке за то доба. У то време знаменити митрополит Стефан Стратимировић оснива прве високошколске институције код Срба, Карловачку гимназију 1791. године, а недуго затим и прву српску Богословију, 1794. године. Као страстан љубитељ књиге, Митрополит Стратимировић у оквиру поменутих школских институција оснива и библиотеке које ће по своме садржају и броју квалитетних наслова бити прве у Српству. Године 1794. прогласио је Митрополијско – патријаршијску библиотеку јавном, а архимандрит Јован Рајић назвао је и званично „јавном библиотеком“. Ова библиотека имала је и свог библиотекара који се звао Јохан Вајлер. Била је то прва јавна библиотека код Срба.

Књиге и часописе за најстарију библиотеку Богословског училишта увећавао је велики број дародаваца, а о њеном фонду водили су рачуна многи учени свештенослужитељи и професори библиотекари, те је она убрзо постала „... *ризница знања из теологије, историје, филологије, књижевности и других струга*.“ Друштвено-историјске околности су утицале на рад библиотеке Карловачке богословије, при чему је често пресељавана, припајана другим библиотекама, чак и конфискована током Другог светског рата. Библиотека у Новој богословији је основана школске 1875-1876. године, одредбама параграфа 108 Краљевског рескрипта од 10. августа 1868. године. Овом одредбом Богословском училишту се додељује 2.000 форинти на име фонда за оснивање библиотеке и сваке године још по 300 форинти за његово увећавање. Библиотечки фонд се даље увећавао још и поклонима. Књиге новоосноване библиотеке биле су смештене у патријаршијској библиотеци све до маја 1892. године, када су, на предлог патријарха Георгија Бранковића, премештене у училишну библиотеку. Поделу између митрополијских и училишних књига извршио је Иларион Руварац, тадашњи професор и ректор Карловачке богословије. Према првој евиденцији књига објављеној у „Извештају за школску 1891/92. годину“, списку који је сачинио тадашњи

ректор Јован Вучковић, библиотека је имала 812 наслова у 1.594 тома књига. Књиге училишне библиотеке биле су из различитих области: Богословље (571 наслов у 1148 књига); богослужбене књиге (12 наслова у 12 књига); историја (44 наслова у 80 књига); филозофија (30 наслова у 79 књига); филологија (31 наслов у 43 књиге); педагогија (16 наслова у 26 књига); правна дела (21 наслов у 27 књига); књижевност (20 наслова у 67 књига); разно (67 наслова у 112 књига). Године 1891-1892. Богословија је добила ванредну дотацију из касе Саборског одбора у износу од 2.000 форинти за проширење библиотечког фонда.

У библиотеци се нису налазиле само књиге на српском језику, него и на црквенословенском, руском, грчком, немачком, латинском и другим језицима. Библиотека је била претплаћена и на 44 часописа, домаћих и страних издавача (највише из Русије и Немачке). Књигама и часописима су се служили како професори, тако и ученици. Фонд библиотеке се увећавао и поклонима и разним донацијама. Тако је један део књига из заоставштине патријарха Германа Анђелића (књиге богословске садржине) предат на чување библиотеци богословије, а други део је био предат библиотеци Карловачке гимназије. По укидању Карловачке богословије 1920. године, библиотека је премештена и предата на чување у Патријаршијску библиотеку у Београду, где се и данас налази. Ова добро уређена библиотека садржи тачно 6.242 дела у 15.620 томова.

Библиотека Богословије Светог Саве која је премештена у Сремске Карловце 1920. и радила до окупације 1941. године бројала је 9.500 свезака, а у њој је била садржана и библиотека београдског митрополита Михаила и још неких владика. За време окупације (1941-1944) служила је као библиотека учитељске школе у Карловцима (која се налазила у просторијама бившег Богословског семинара), те су усташе на сваку књигу ставиле печат учитељске школе. Доста је страдала током окупације и приликом ослобођења због чињенице да су кроз зграду семинара прошле разне војске. Почетком фебруара 1943. године библиотека Богословског семинара (око 5.000 примерака) однета је пут Загреба и смештена у просторије универзитетске библиотеке.

После обнављања рада Карловачке богословије 1964. године, обновљена је и њена библиотека. Тих година почео је рад на поновном формирању библиотеке, која наставља са својим радом. Првобитни фонд чиниле су, већином, поклањане књиге. Међу бројним дародавцима били су и свештеници, и бивши професори и ђаци Карловачке богословије о чему сведоче печати и екслибриси. Данас је ова библиотека једна од најбогатијих библиотека Српске православне цркве и представља драгоцену благо Карловачке богословије. Године 2018. отпочет је пројекат њеног реновирања, обнове и модернизације који носи назив „Библиотека Српске православне Богословије Светиој Арсенија – Ходијте к мени сви и ја ћу вас одморити (Мтл. 11, 28)“. Извршено је реновирање просторија библиотеке, као и формирање простора за послове библиотекара. Да би све ово било урађено, књиге и часописи су са старих полица премештени у друге просторије школе. Након што је библиотека опремљена новим и стан-

дардизованим полицама, сва очишћена библиотечка грађа враћена је на полице и поново распоређена по жанровима.

Тренутни број књига у њеном фонду је око 35.000. Формирана је и ђачка читаоница, коју ученици могу користити за редовно учење и своја истраживања. Приликом распоређивања књига пронађене су неке књиге које потичу из 18. и 19. века, као и многи рукописни уџбеници као што су: „Увод у Свеѿо Писмо Новоја Завеѿа“, „Увод у Свеѿо Писмо Сѿароја Завеѿа“, професора Илариона Зеремског, „Фонеѿика руској језика“ Ђорђа Јазића, „Лиѿурѿика“ Јована Живковића, „Исѿорија Хришћанске цркве, I део“ професора М. Јакшића и др. Поново су сакупљене и издвојене књиге из фонда библиотеке војводе Момчила Ђујића, коју је он даривао библиотеци Карловачке богословије (5.200 књига). Ова поклон библиотека стигла је у Богословију 1997. године и представља највреднији део фонда библиотеке Карловачке богословије.

Библиотеке представљају центар у коме се не чувају само извори знања, већ и центар у коме се могу дати одговори на питања све захтевнијих читалаца и истраживача. Богатство и бројност књижног фонда у библиотеци Карловачке богословије на то и обавезује. Основна мисија пројекта њене обнове и модернизације, његов коначни циљ јесу заштита, очување и допуна библиотечке грађе, којом се не чува само историја ове знамените образовне институције српског народа, него и његова целокупна историја. Данашњи назив јесте Библиотека „Архимандрит Иларион Руварац“, по једном од најзначајнијих професор и ректора Карловачке богословије.

Срж и суштину ове школе током 230 година њеног трајања чинили су људи. Најочигледније сведочанство да је ова школа током свог трајања увек извршавала своју мисију представљају они људи који су се учили у овој школи а од стране Цркве су препознати као Свети у Господу.

Ипак као важан елемент који сведочи о трајању школе јесу и предмети и уметнине које су чуване и које се чувају у Богословији до данас. У години јубилеја Управа Богословије одлучила је да са благословом Светог Архијерејског Синода Српске Православне Цркве на квалитетан начин обележи своје трајање, између осталог и кроз изложбене активности које су потпомогнуте од стране бројних добротвора, међу којима се налази и Фондација „Др Шпиро Матијевић“. Тако су добротом ове Фондације уприличене и потпомогнуте изложба и каталог као и прво јавно приказивање рестаурираних старих икона и конзервираних и рестаурираних књига и уџбеника Карловачке богословије. У питању су предмети од велике, пре свега духовне вредности, али и од велике историјске и културне вредности. Сама чињеница да су иконе и уџбеници дочекали да се обновљени појаве пред јавност и верујуће људе, сведоче о трајању и бризи како предака тако и потомака на чувању наше баштине и наших духовних и културних изворишта.

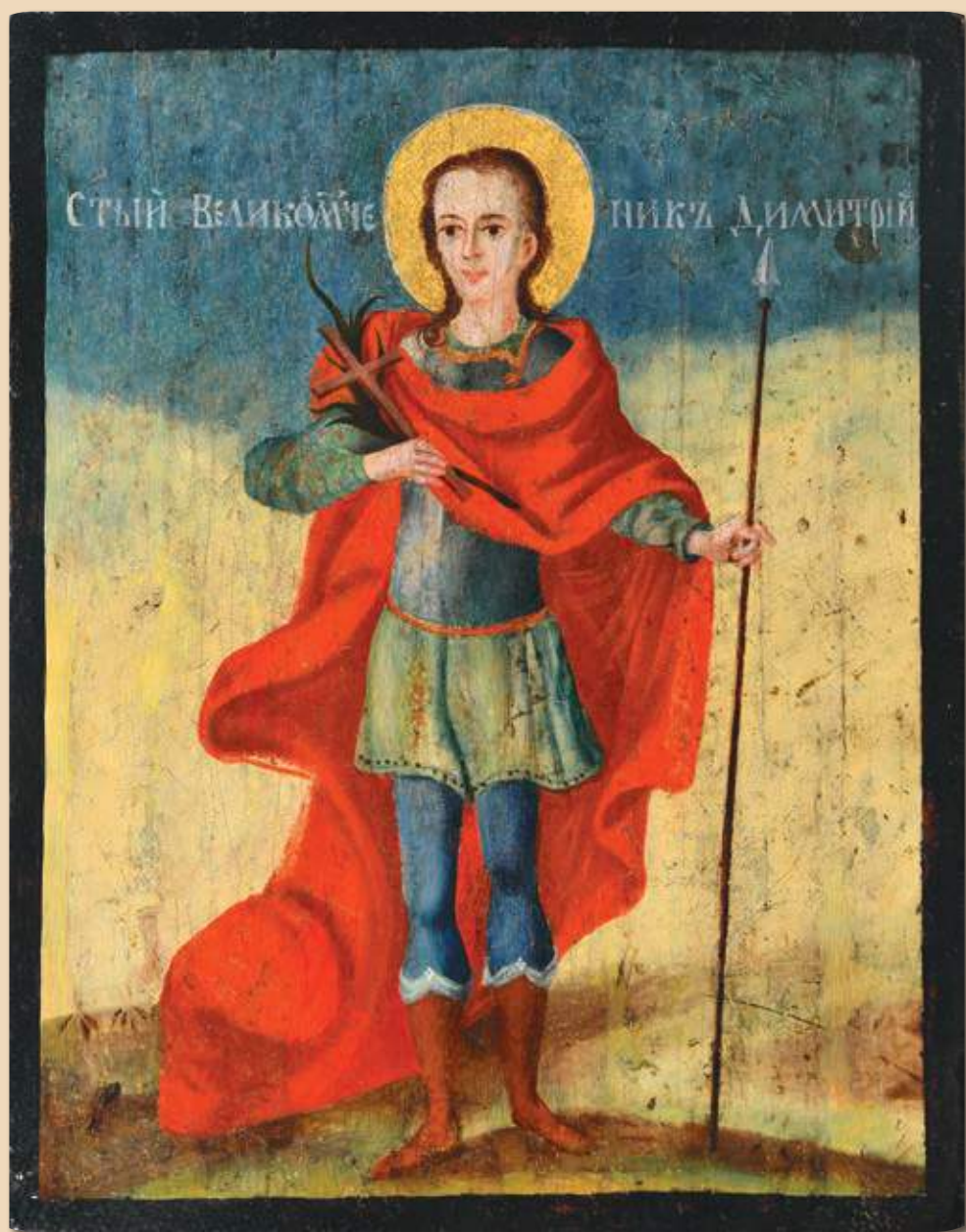
Надајући се да ће многи уживати у овој изложби, све позивамо и на велику изложбу коју ће Карловачка богословија приредити у месецу октобру текуће године.

Иконе

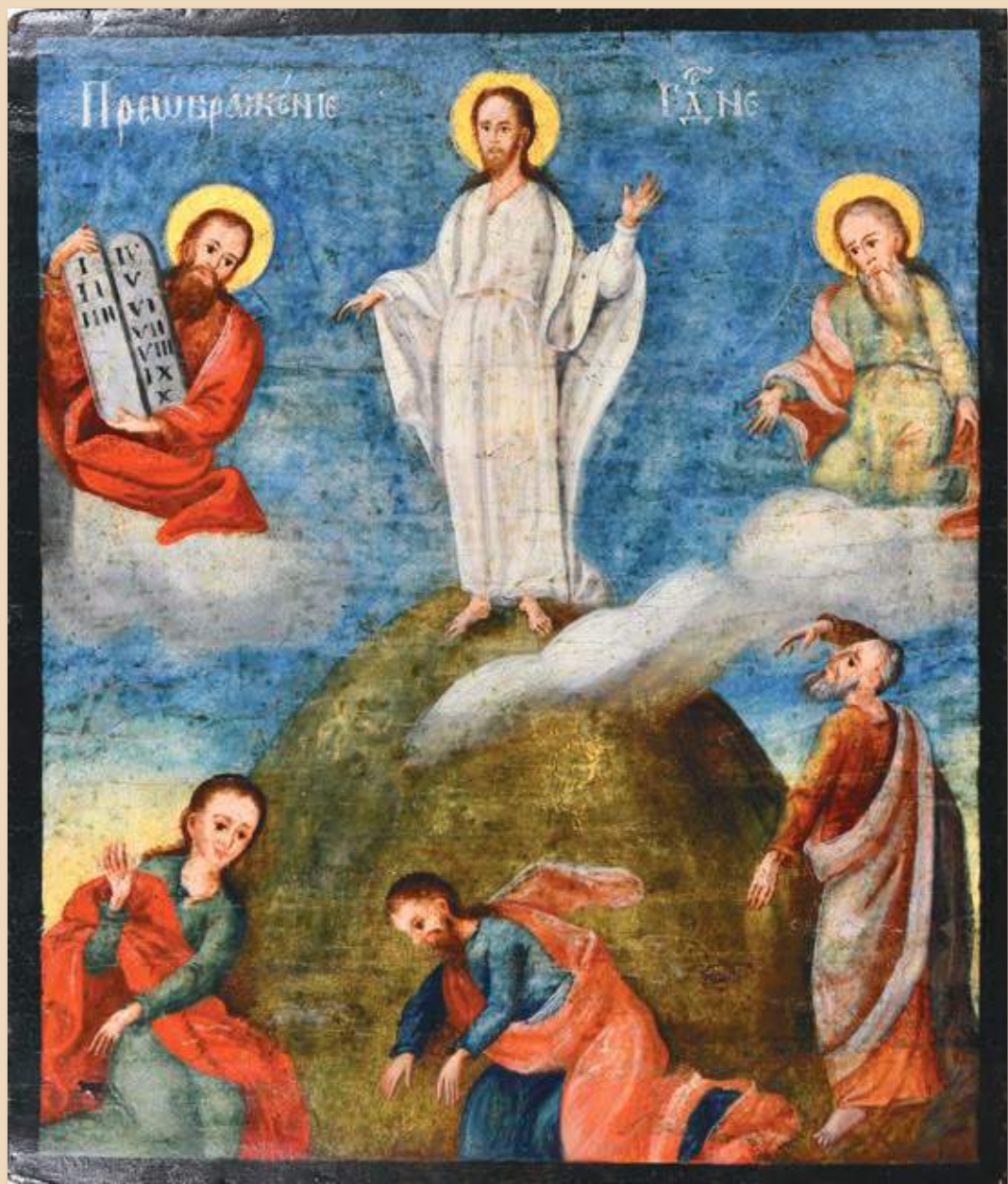
1. Свети Великомученик Димитрије (24,7x31,6x39,8)

2. Свети Стефан Дечански (25,5x30,8x38,8)

3. Вакрсење Христово (26,7x 31,5x40)

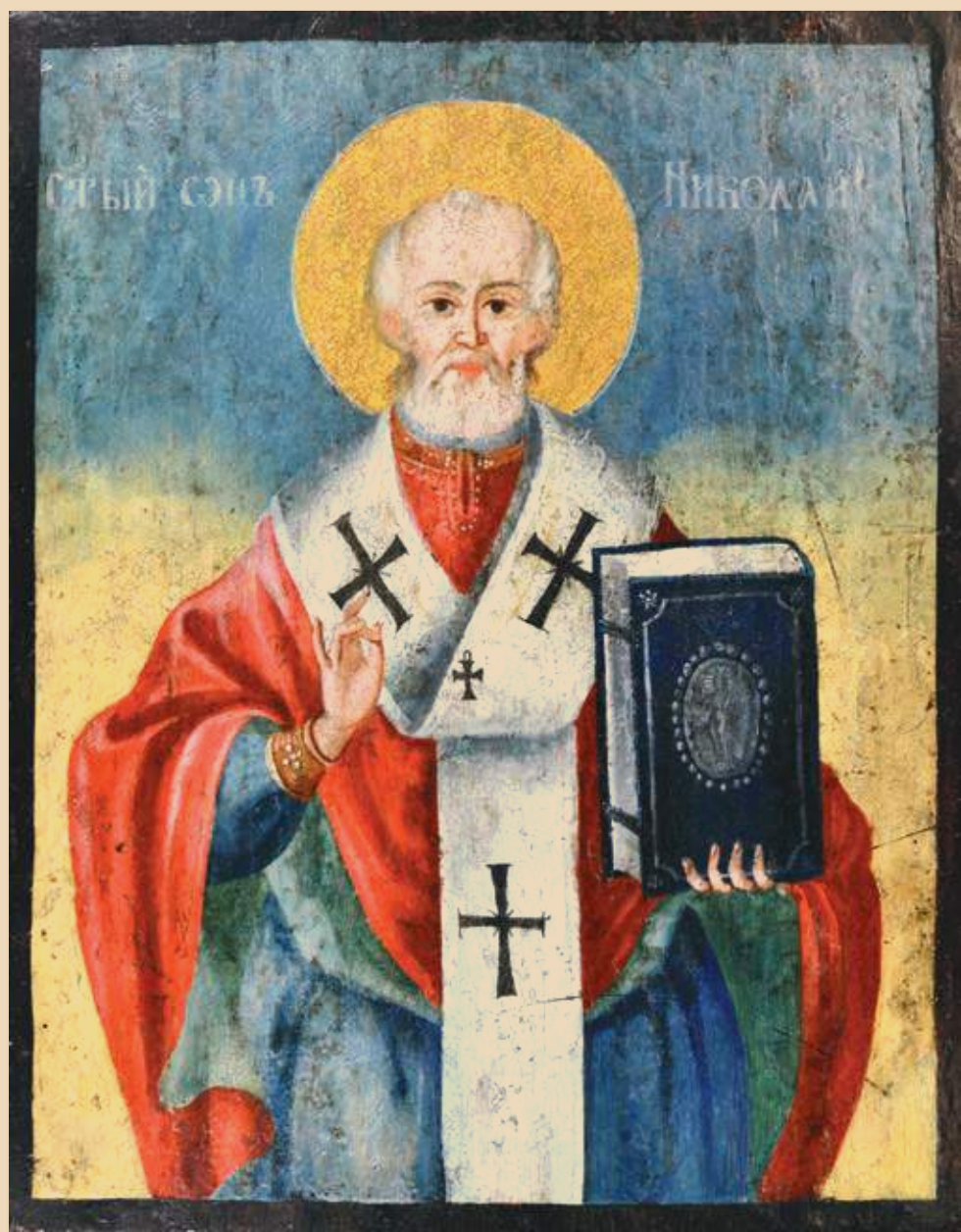
4. Преображење Христово (25,5x30,8x39,4)

5. Свети Великомученик Георгије (24,9x31,3x39,5)

6. Рождество Христово (25,6x 30,9x39,5)

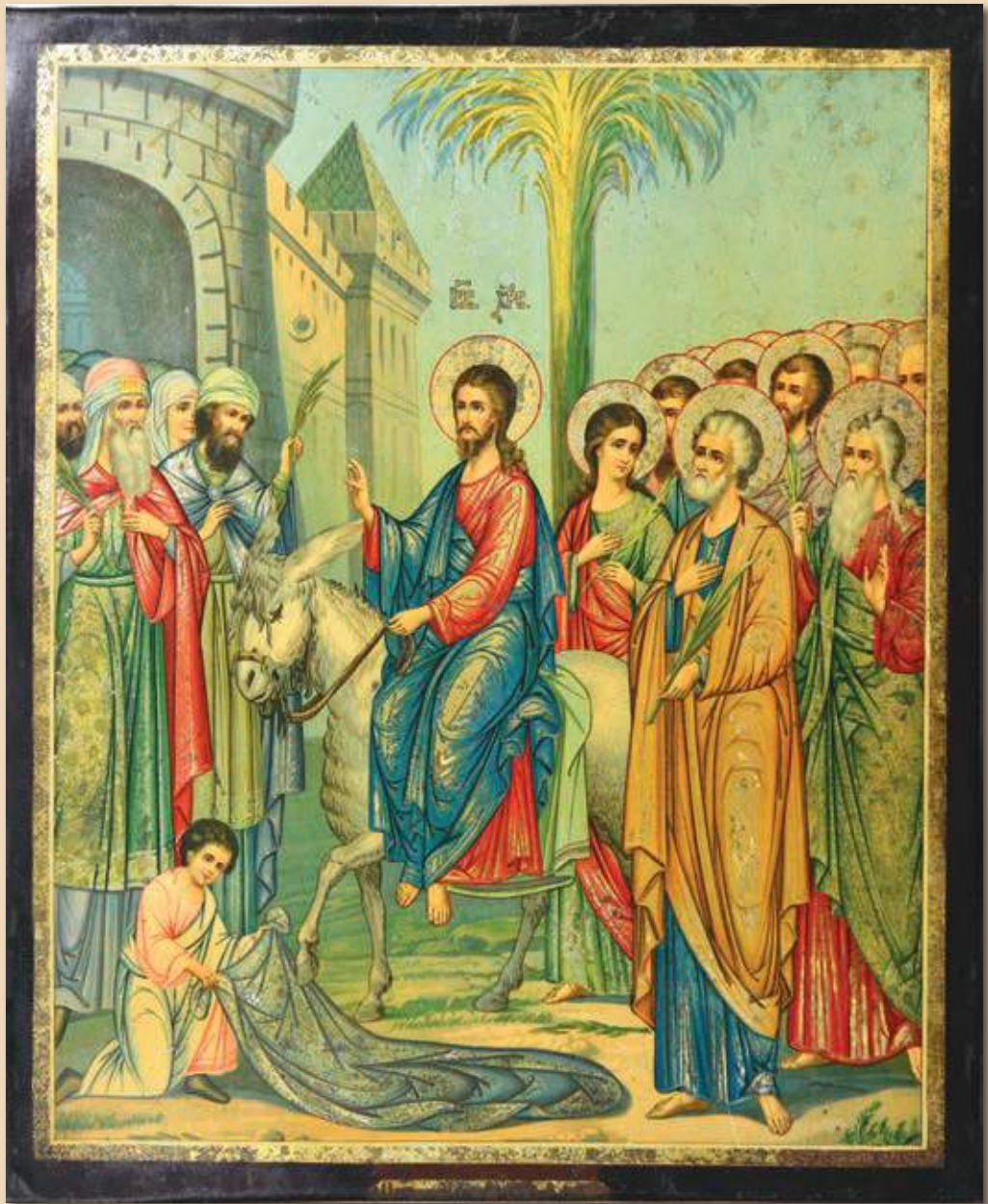
7. Свети Николај Мирликијски (24,5x31,5x39,3)

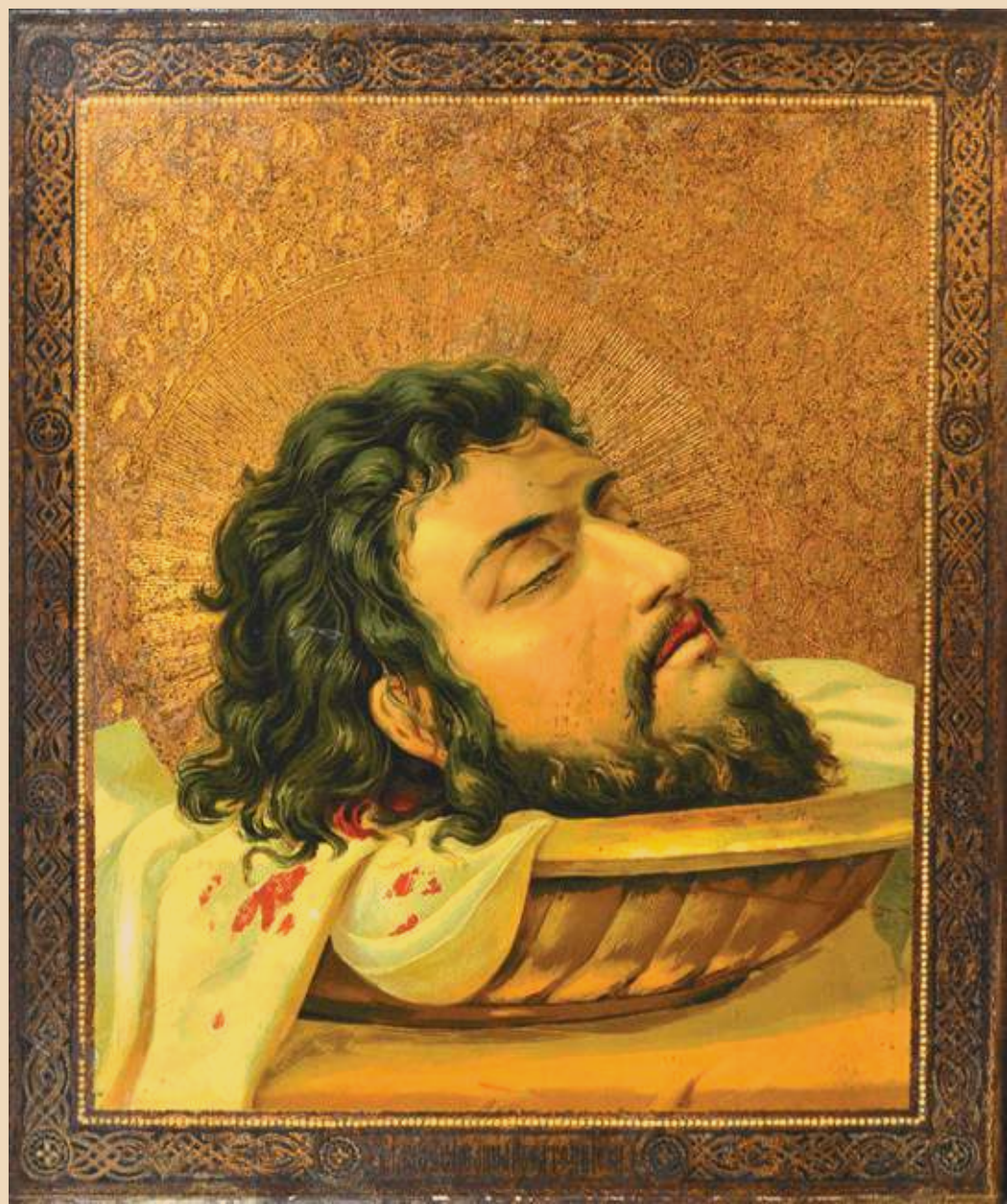
8. Свети Јован Крститељ (24,6x31,4x39,6)

9. Цвети (24,6x29,6x38)

10. Цвети (26,6x31,2x40,5)

11. Усековање главе Светог Јована Крститеља (26,5x31,5x40,7)

12. Света Три Јерарха (25,9x30,8x39,7)

13. Богојављење (25,9x30,4x39)

14. Свети Првомученик и Архиђакон Стефан (23,9x29,6x37,7)

15. Благовести (25,5x30,4x38,5)

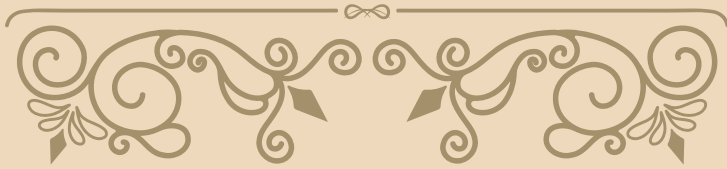

16. Богородица (68x87,5x110)

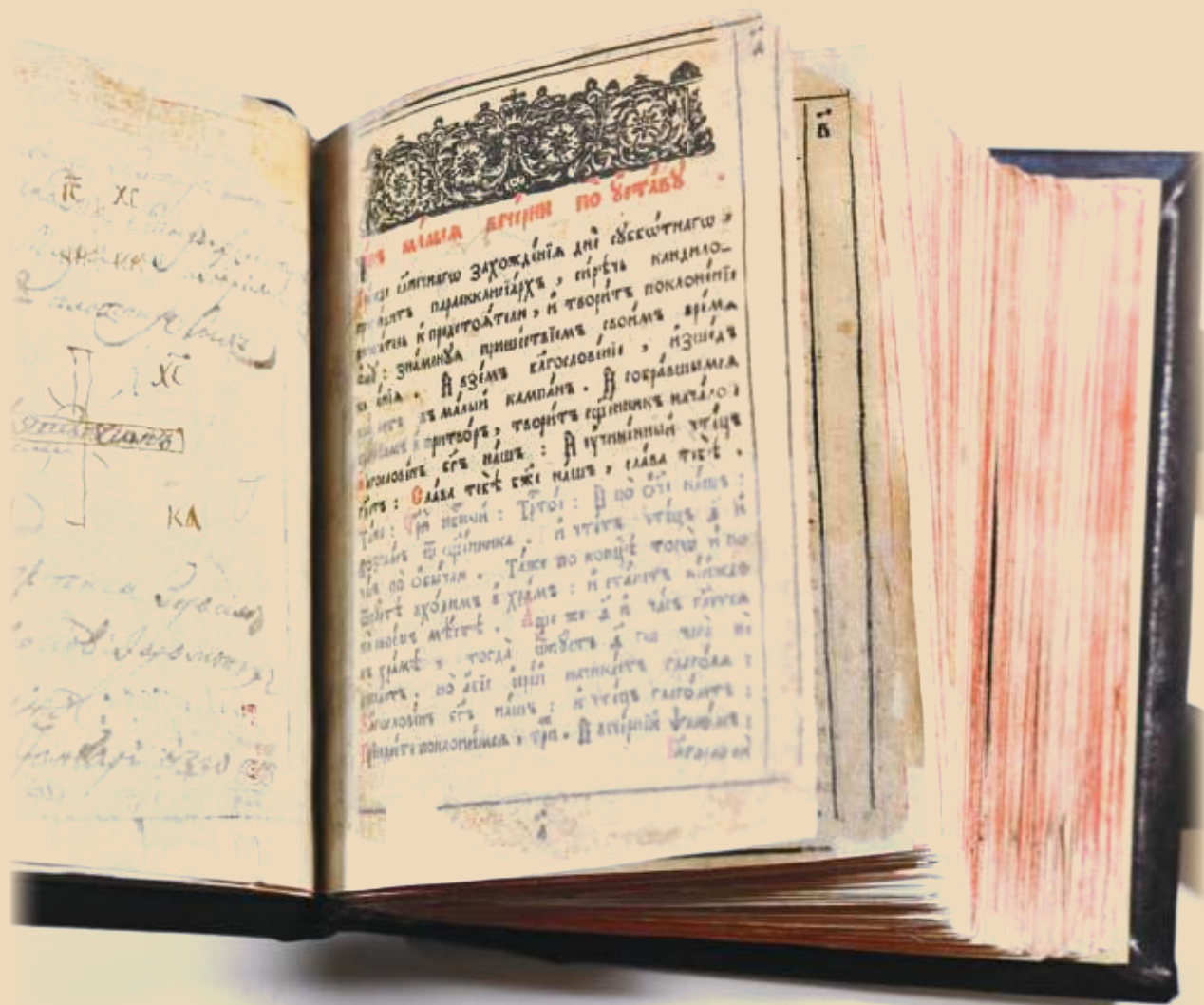

Стара и ретка књига

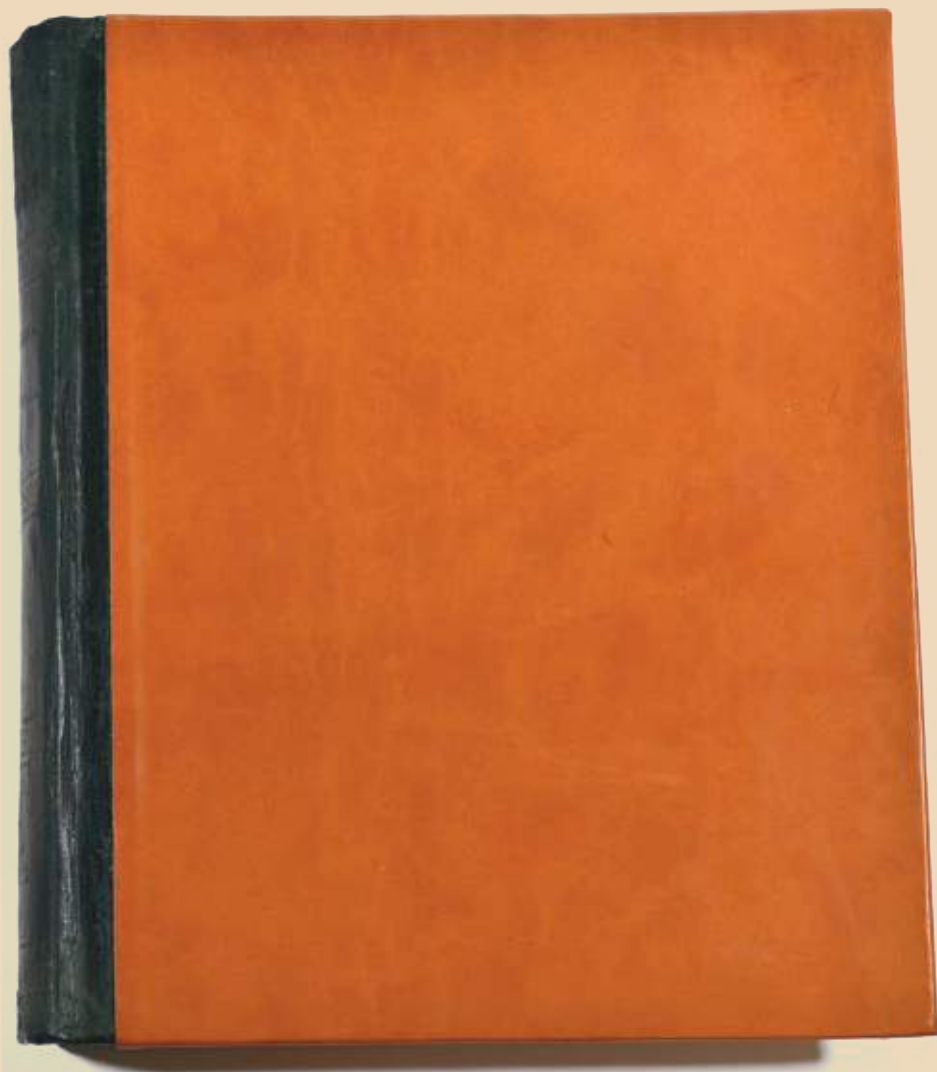
1. Служебник из 1699. године
а) затворена

СЛАВА СВЯТЫМ ПО СЕЧАБЪ

СЛАВА СВЯТЫМ ЗАРОЖЕНІА ДНІ СВЕЩНАГО
СВЯТЫ ПАВЛОКІИХЪ, СВЯТЫ КАНДИДІО-
СВЯТЫ К ПИДТОАТІИ, И ТВОРИТЕ ПОКЛОНИИ
СВЯТЫ: ЗНАМИНА ПИШІВІТІИМЪ ІСОНАМЪ СВЯТА
СВЯТА. А СВЯТЫ КАРГОЛОВІИ, ИЗША
СВЯТЫ С МАЛЫИ КАМПАНЫ. А СЕРВІШИИМА
СВЯТЫ СВЯТЫ: ТВОРИТЕ СВЯТЫИМЪ НАША
СВЯТЫ: СЛАВА ТИХЪ СЖИ НАШЕ, СЛАВА ТИХЪ.
СВЯТЫ: СВЯТЫ СВЯТЫ: ТВОРИ: А ПО СТИ НАШЕ:
СВЯТЫ СВЯТЫ СВЯТЫ. И СВЯТЫ СВЯТЫ А И
СВЯТЫ СВЯТЫ СВЯТЫ. ТВОРИ ПО КОВЦЕ ТВОРЕ И ПО
СВЯТЫ СВЯТЫ СВЯТЫ. ТВОРИ СВЯТЫ СВЯТЫ СВЯТЫ
СВЯТЫ СВЯТЫ СВЯТЫ. А СВЯТЫ СВЯТЫ СВЯТЫ
СВЯТЫ СВЯТЫ СВЯТЫ. ТВОРИ СВЯТЫ СВЯТЫ СВЯТЫ
СВЯТЫ СВЯТЫ СВЯТЫ. А СВЯТЫ СВЯТЫ СВЯТЫ
СВЯТЫ СВЯТЫ СВЯТЫ. А СВЯТЫ СВЯТЫ СВЯТЫ

1. Службник из 1699. године
б) отворена

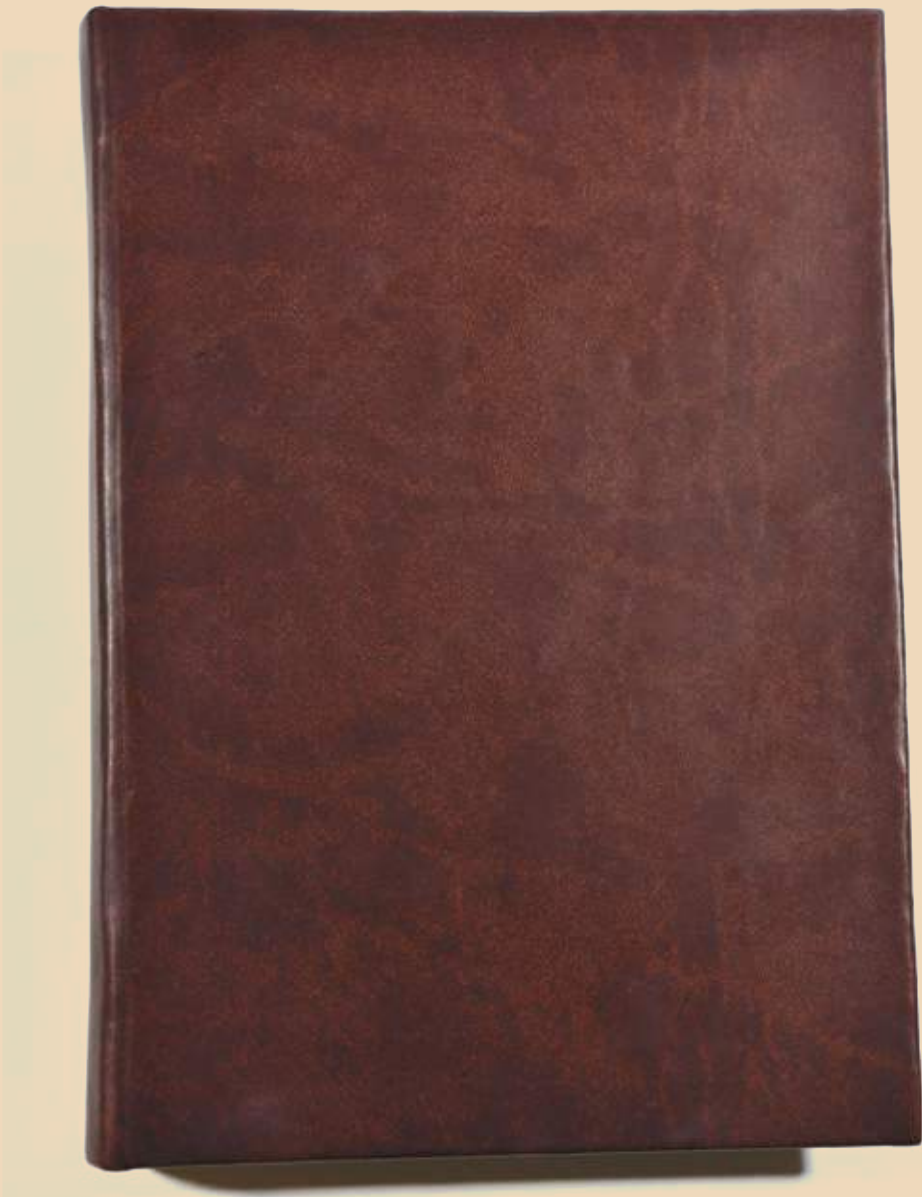
2. *Айолоіеѣика* – рукоїис, Лазар Богдановић, Ср. Карловци, 1877.
а) затворена

3. Біблія сиречь Книги священнаго писанія Ветхаго и Новаго Завѣта. Томъ 3 -
Budaë : Falka, [1804]
а) затворена

3. Біблія сиречь Книги священнаго писанія Ветхаго и Новаго Завѣта. Томъ 3 -
Budaë : Falka, [1804]
б) отворена

4. *Добрыи пастырѣ или Проповѣди разногоъ рода за све недѣльѣ и празднике и друге случае : за употребленіе парохіалногоъ свештенства. Часть 3 / веѣомѣ страномѣ изведено Герасимомѣ Петрановиѣемѣ, Архімандритомѣ М. Драговиѣа и Клирикалнымѣ Професоромѣ, Карловци, 1859. а) затворена*

П А Р О Х І Я Л Н О М Ъ
С В Ѣ Щ Е Н С Т В Ѣ

ДУХОВНЫМЪ ПАСТЫРЕМЪ
ПРИБОГАВЕННГО ХРІСТОУ ОСТАДИ
ВЪ ІВРАШІИ ОБРЕКОИ
БРАТІАМЪ ЛЮБЕЗНѢЙШИМЪ
ВО СЕБЕВГЧЕНІИ ТРЕДНЫМЪ
ОБЛЧЕ НЕСОБХОДНЫМЪ ИХЪ ДОЛЖНОСТИ
ПРОПОВѢДАНІА ЖИВОТНАГО СЛОВА
ИЗЖЕ

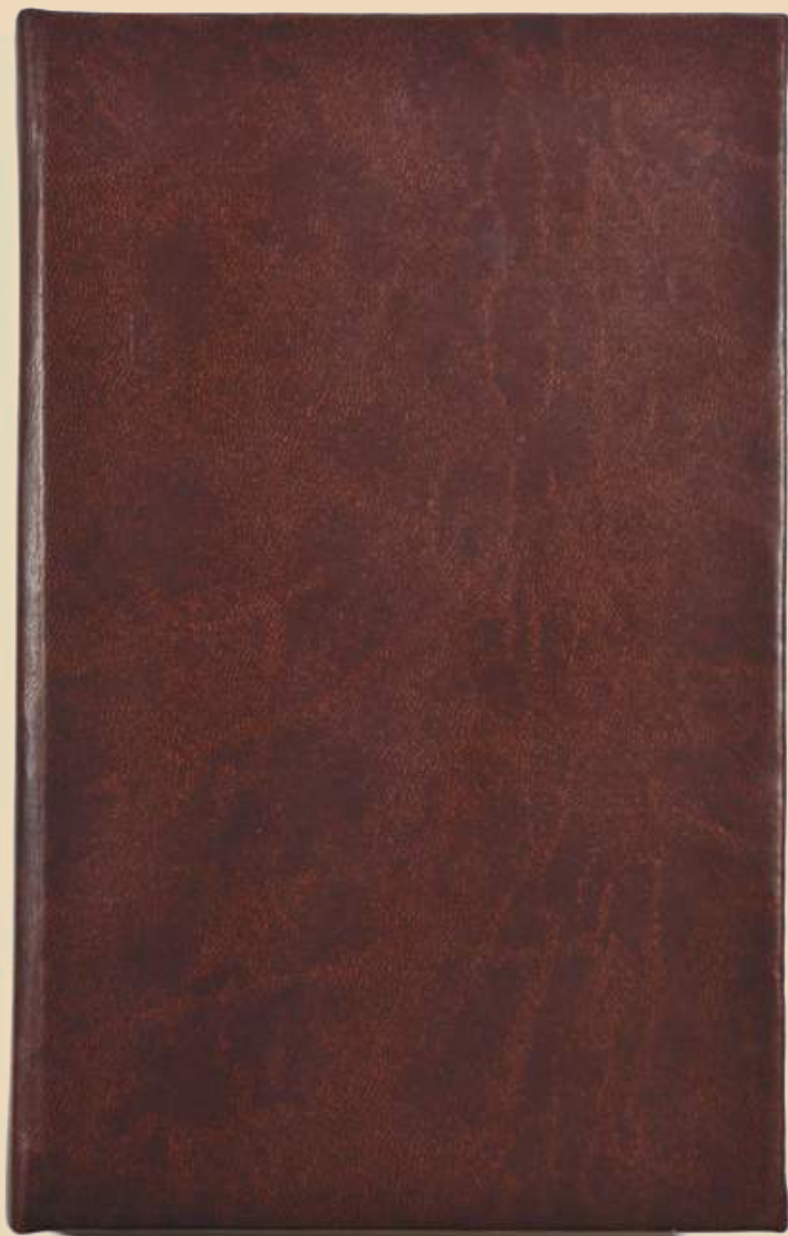
ЖИВІА ВѢРІ ОУТВЕРЖДАЕТСА

ИСТИННАА ЛЮБОВЬ ОУКРѢПАЕТСА
СЛАДКАА НАДЕЖДА ВАНВѢТОА
ЧИМЪ ОНИ
БЕЗДѢЛНОЮ КРОВІЮ ВЛАДЫКИ ХРІСТА
ВО СПАСЕНІИ ПРИЗВАННЫМЪ
ВѢРНОМЪ ЖЕ ПЛОВНІЮ ИХЪ ВРЕЧЕННЫМЪ
ОСНОВНЫМЪ ОУДІАМЪ
НА БЛАГО ОУВѢТІИ ОВОВИ ЦРКВИ
ОБЪ ЖЕ НА ШЛОТІВ НЕСОВМѢМО
ОПОВѢНІИ ОВ ДѢЙСТВУЮЩИИ
ИСОЛЪДНИ СООДЪВЛЯЮТЬ
МАЛЫИ ОВІИ НО ОУТВЕРЖЕНІИИ
ПЛОДЪ ТРЕДИ МОУГСО
ПРИНОШЕ
ПОМИНАНІА МЕНЕ ГРѢШНАГО
ВЪ МОЛІТВАХЪ ИХЪ
ПРОЩА

4. Добрый пастырь или Проповѣди разногъ рода за све недѣль и празднике и друге случае : за употребленіе парохіалногъ свештенства. Часть 3 / веѣомъ страномъ изведена Герасимомъ Петрановиѣемъ, Архімандритомъ М. Драговиѣа и Клирикальнымъ Професоромъ, Карловци, 1859. б) отворена

5. *Историја Хришћанске цркве I део*/ својим ученицима приредио високоучени
г. проф. М. Јакшић; издао Григорије Обренов, Ср. Карловци, 1897.
а) затворена

6. Книге Товита, Іудіте, Естире, Іова / преведене Платономъ Атанацковићемъ
епіскопомъ бачкимъ, Нови Сад, 1858.
а) затворена

ПРОФЕСОРСКА БИБЛИОТЕКА
БОГОСЛОВИЈЕ СЦП АРХИДИЈА
БР. 4370
СРБИЈА

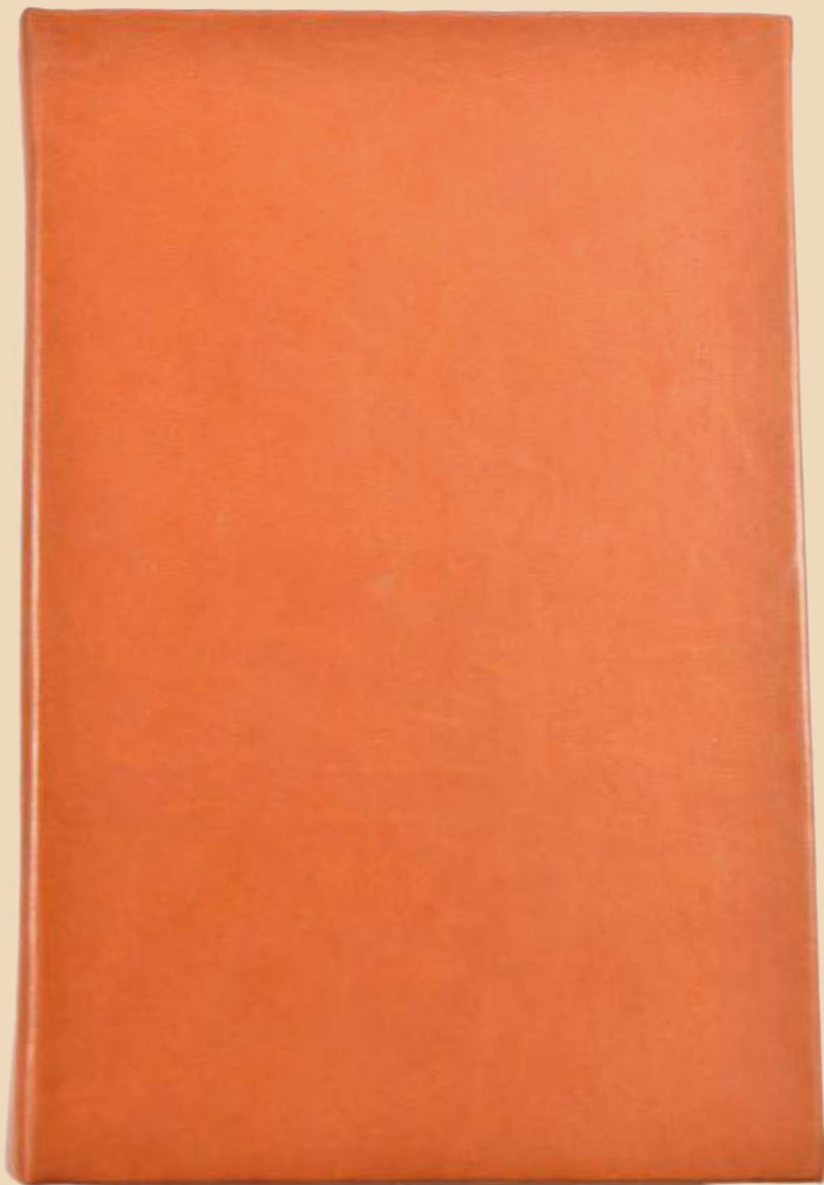
КНЪИГЕ
ТОВІТА, ІУДІТЕ,
ЕСТИРЕ, ІОВА.

ПРЕВЕДЕНЕ
ПЛАТОНОМЪ АТАНАЦКОВИЧЕМЪ
ЕПИСКОПОМЪ БАЧКИМЪ

У НОВОМ-САДУ,
КНИГОПЕЧАТНИ ДРА ДАН МЕДАКОВИЧА
1858.

6. Књиге Товита, Іудите, Естире, Іова / преведене Платономъ Атанацковићемъ епископомъ бачкимъ, Нови Сад, 1858.
б) отворена

7. *Кратка свеобшита историја Смарагдова : за ученике богословја, гимназије и полугимназије, Београд, 1854.*
а) затворена

30
КРАТКА

СВЕОВШТА ИСТОРИЈА

СМАРАГДОВА.

ПРОСВЕТО СНАРТОК
БОГОСЛОВИЈЕ И ГИМНАЗИЈЕ
БР. 882
СРЕЊИНА БИРАНИН
ЗА УЧЕНИКЕ БОГОСЛОВИЈЕ, ГИМНАЗИЈЕ
И ПОЛУГИМНАЗИЈЕ.

Прегледана и одобрена школскомъ комисіоноу.

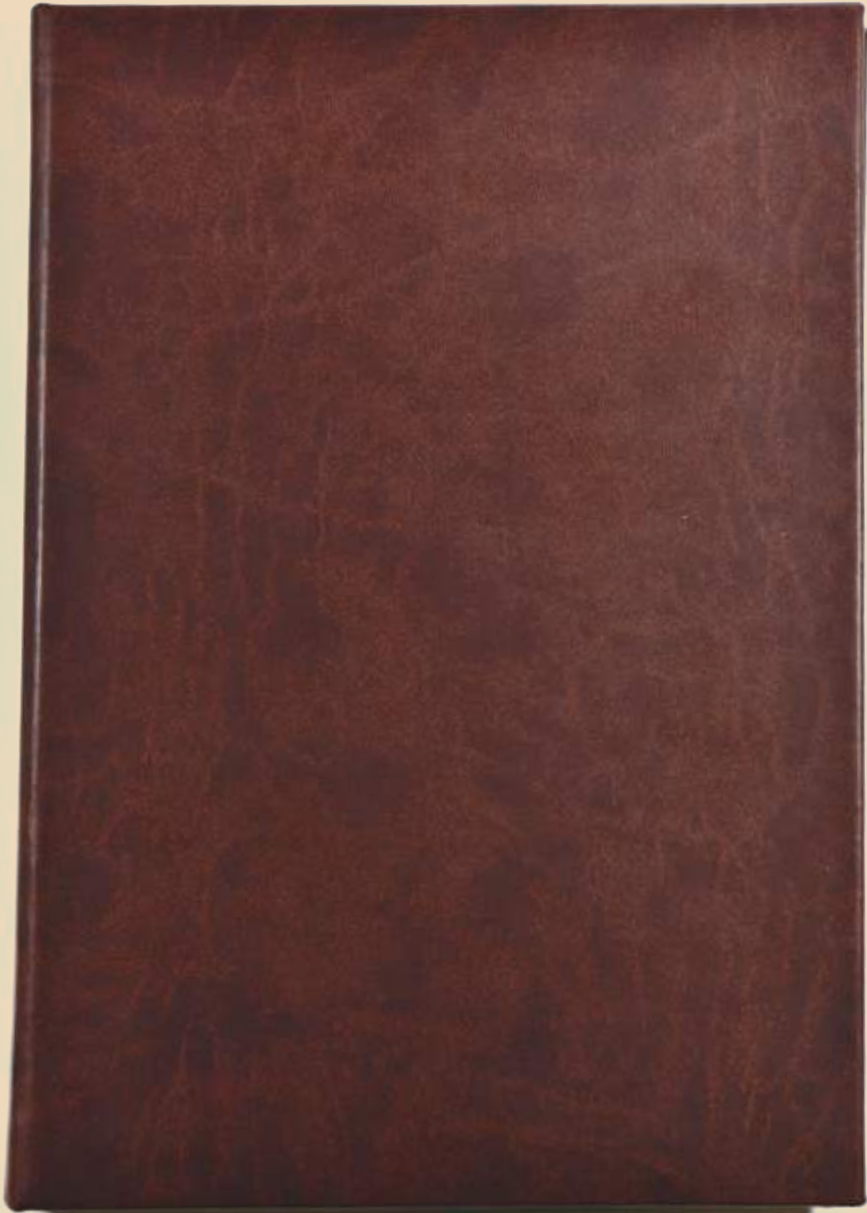
Цена 12. гроша.

КНИЖАРНА КИТНИЦА
У БЕОГРАДУ,
у Книгопечатни Књижества Србије.

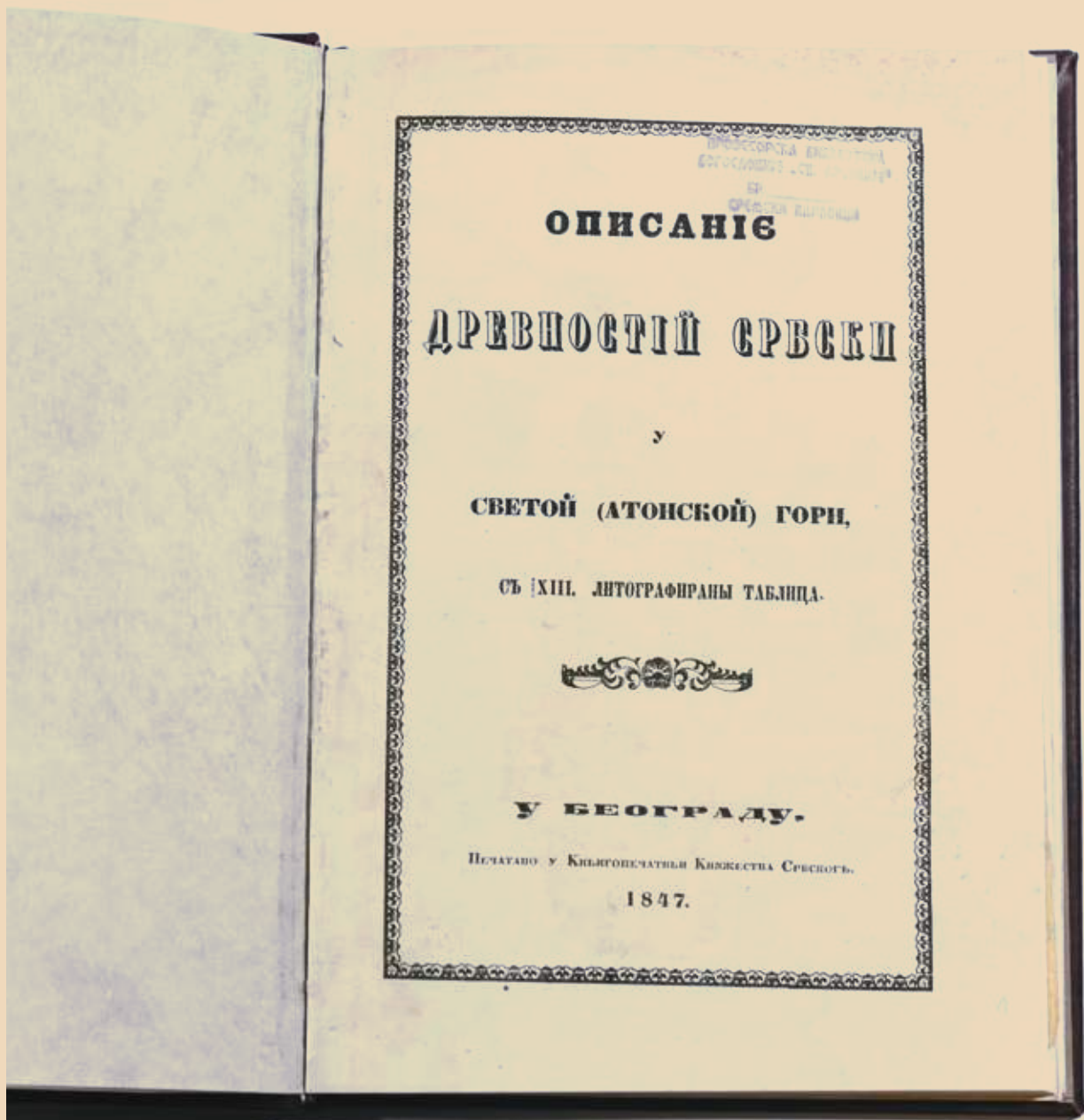
1854.
С. Љубисављевић

БЕОГРАД — У СВОЈОЈ КУЉИ
САДНИЦА УЛИЦА БР. 29

7. Кратка свеобшита историја Смарагдова : за ученике богословія, гимназије и полугимназије, Београд, 1854.
б) отворена

8. *Описаніє древностей србски у Светой (Атонской) гори : съ XIII литографираны
таблица, Београд, 1854.*
а) затворена

БИБЛИОТЕКА ИМПЕРАТОРА
ЕГОСЛАВНОГО ЦАРЯ СЕРБИИ
И
СРПСКАЯ КНИЖНИЦА

ОПИСАНІЕ

ДРЕВНОСТІЙ СРБСКИ

у

СВЕТОЙ (АТОНСКОЙ) ГОРИ,

СЪ XIII. ЛИТОГРАФИРАНЫ ТАБЛИЦА.

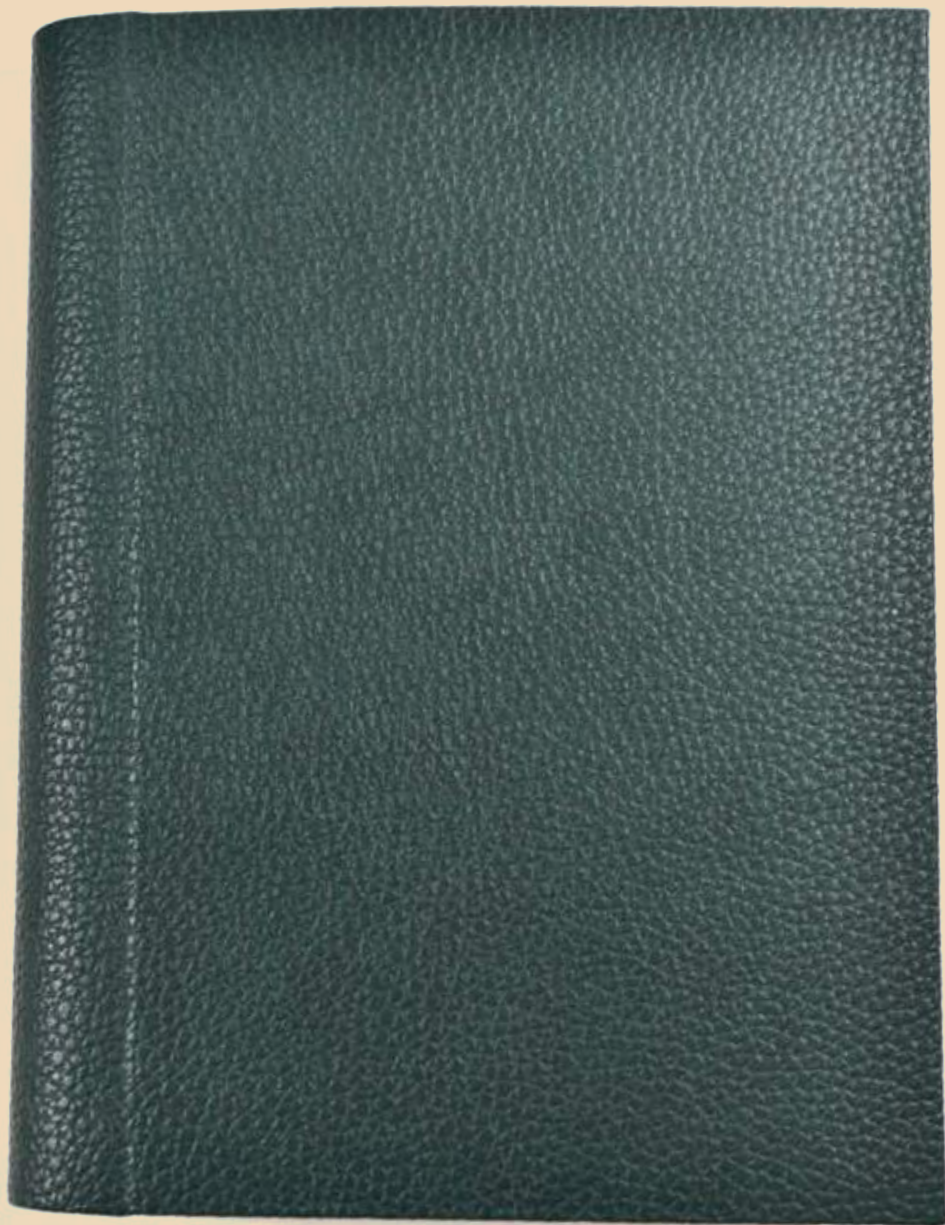

У БЕОГРАДУ.

Печатано у Книгопечатни Кижества Српскогъ.

1847.

8. *Описаніе древностій србски у Светой (Атонской) гори : съ XIII литографираны таблица, Београд, 1854.*
б) отворена

9. *Пастирска поученија, Београд, 1860.*
а) затворена

ПАСТИРСКА
ПОУЧЕНИЯ

ПРАВОСЛАВНИМЪ ХРИСТИЈАНИМА

ПРАВОСЛАВНА СВЕТАТА СРБСКА ЦРКВА
БЕОГРАДСКА ЕПАРХИЈА

НА

СВЕТАТА ЦРКВА

СВЕ НЕДЕЛЪ И ПРАЗНИКЕ ПРЕКО
ГОДИНЕ.

У БЕОГРАДУ.

У Книгопечатњи Кинжества Србскогъ

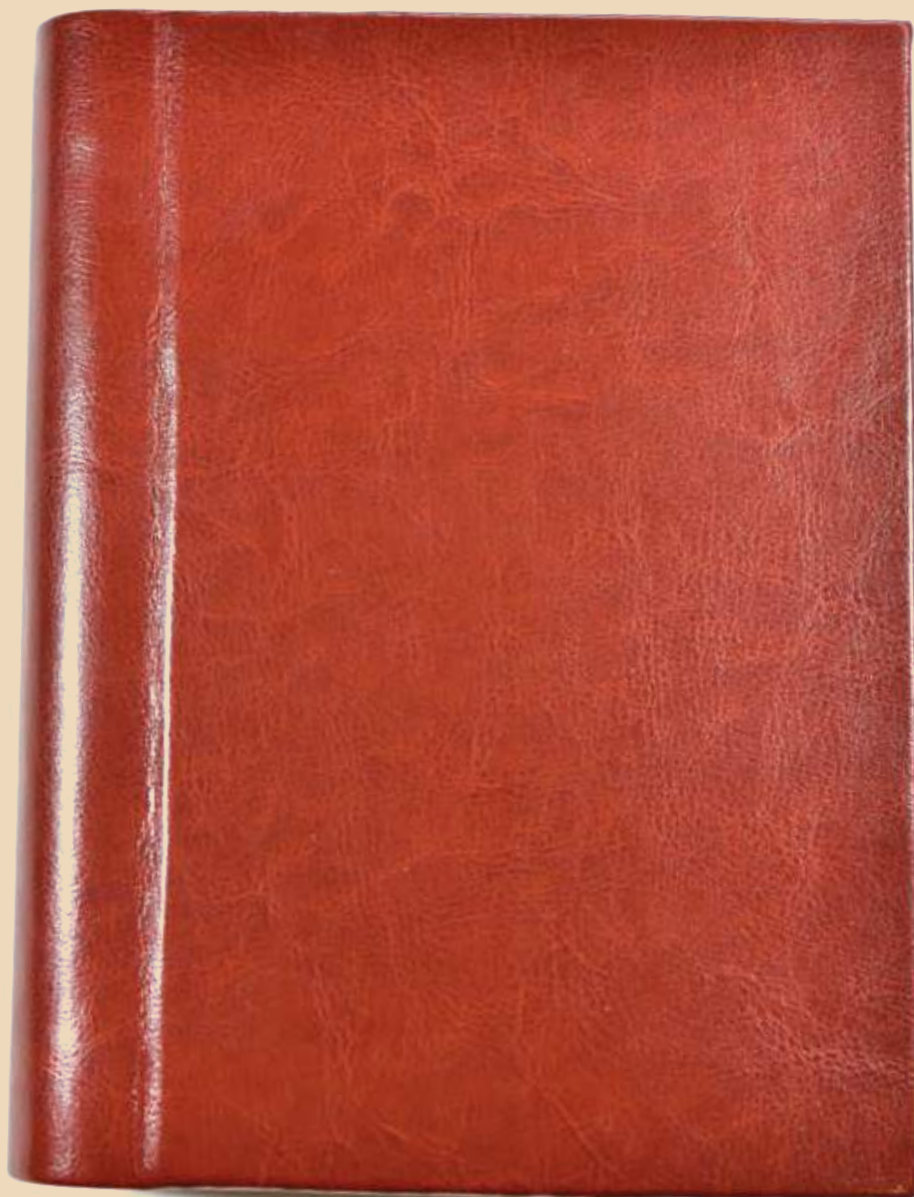
1860.

9. Пастирска поученија, Београд, 1860.

б) отворена

10. Повѣст о второмъ вселенскомъ собору, Земун, 1855.
а) затворена

11. Повѣстница србског народа од најстариј времена до године 1850. Књига I. / од Дан. Медаковића. Нови Сад, 1851.
а) затворена

**ПОВЪСТНИЦА
СРБСКОГ НАРОДА**

**ОД НАЈСТАРИХ ВРЕМЕНА ДО
ГОДИНЕ 1850.**

од

ДАН. МЕДАКОВИЋА.

ПРОСВЕТА БИБЛИОТЕКА
БОГОСЛОВИЈЕ СРПСКЕ
БР. 2423
СРБИЈА, БЕОГРАД

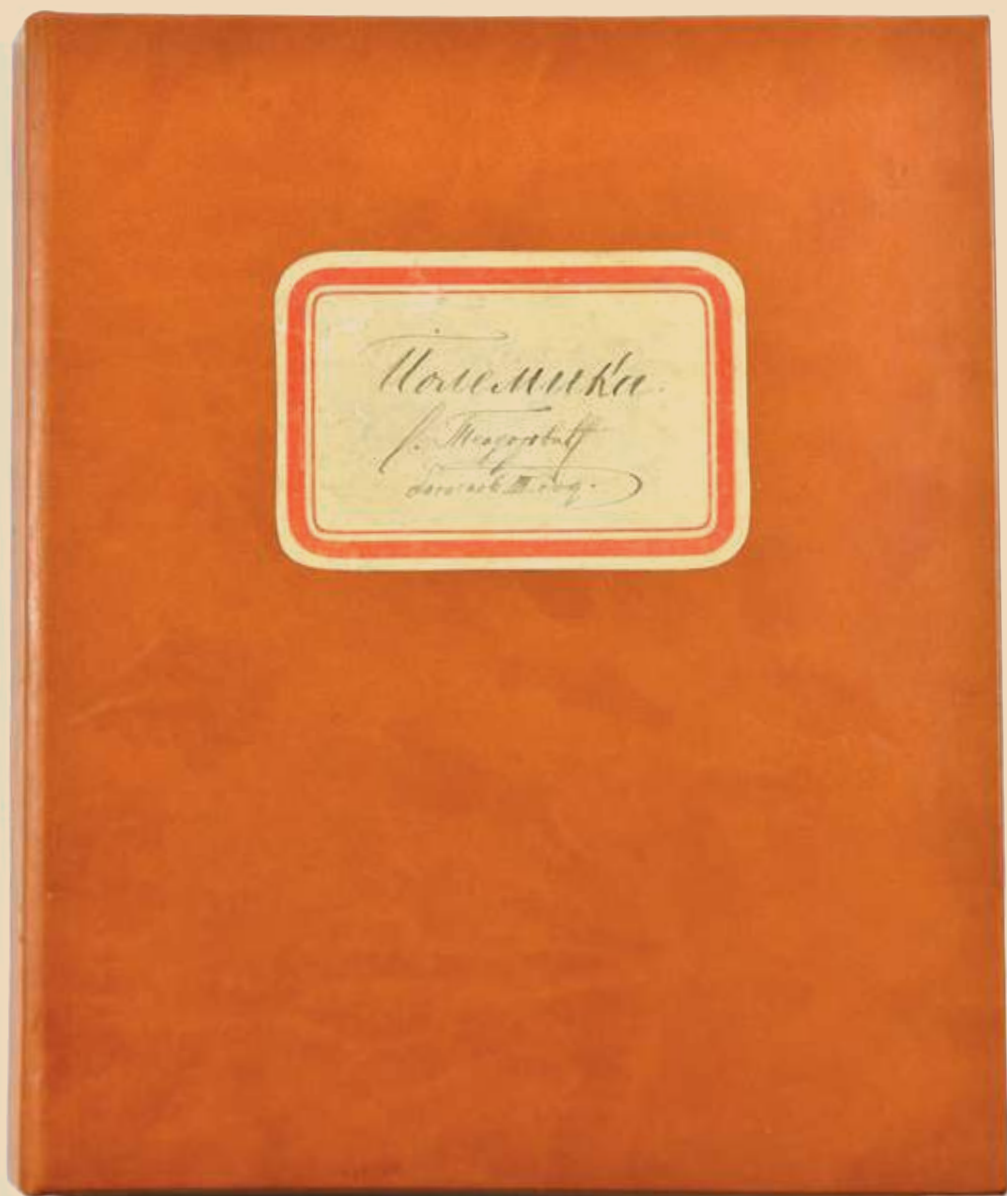
КНИГА I.

У НОВОМ САДУ,

НАРОД. КНИГОПЕЧАТЊЕ ДАН. МЕДАКОВИЋА.
1851.

1*

11. Повѣстница србског народа од најстариј времена до године 1850. Књига I. / од Дан. Медаковића. Нови Сад, 1851.
б) отворена

12. *Полемика* – рукопис, Сава Теодоровић, Ср.Карловци, 1879.
а) затворена

Полемико Восослов.се

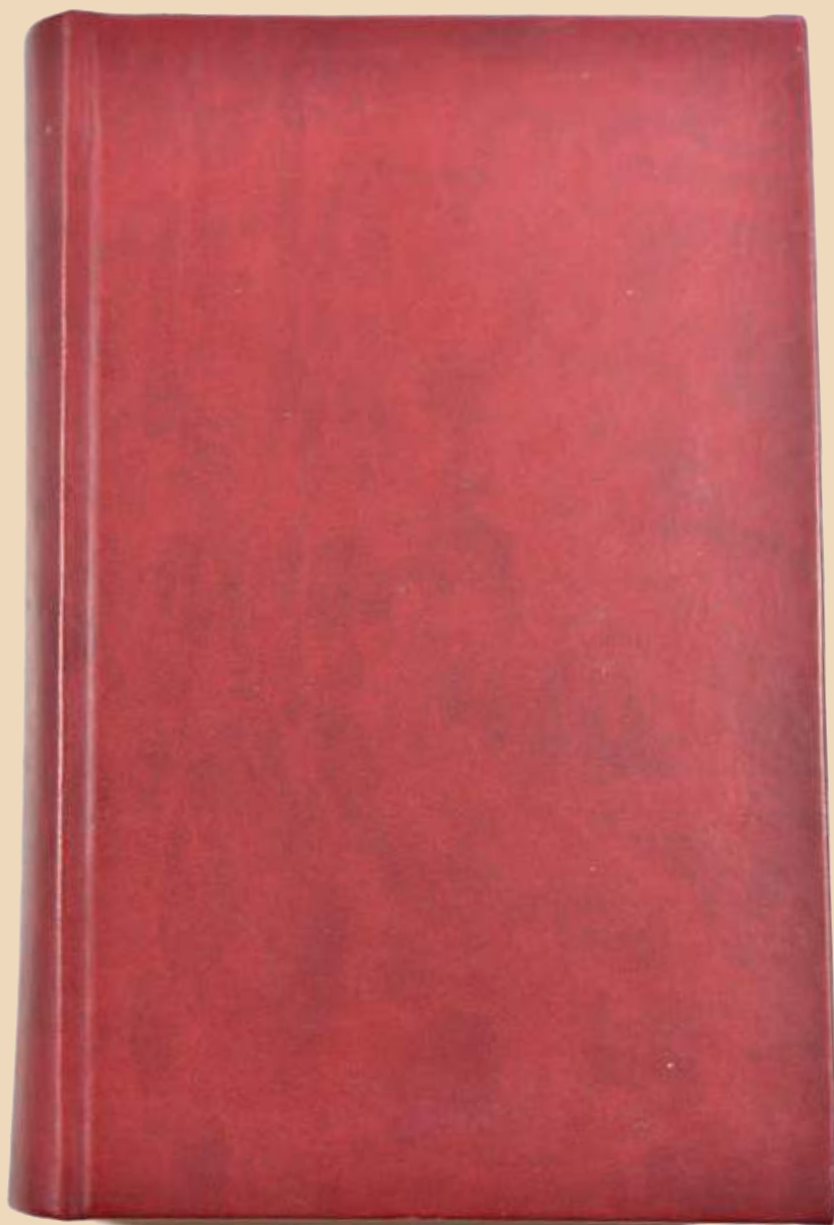
от предавачу прикани Ј. Јована Ђеротице, просветног
и професора на српско-православном богословском
заводу Српско-карловачком

име:

Сава Теодоровић
Београд III. ред.

1879/80.

12. Полемика – рукопис, Сава Теодоровић, Ср.Карловци, 1879.
б) отворена

13. *Православие*, Јован Чокрљан, Беч, 1860.
а) затворена

ПРАВОСЛАВІЕ

ИЛИ

КОЯ ЦРКВА ПРАВЕ УЧИ ИСТОЧНА, ИЛИ ЗАПАДНА?

Изъ древнихъ источныхъ Цркви списани Дневни-
ка, повѣсти Синодални писанія, проповѣди,
великихъ Цркви источныхъ Учителя, и Собор-
ни канона, уедно собрао, и Роду Србе-
комъ посветіо.

Јованъ Чокрлянъ.

Бивши Богосл. Далмат. Профессоръ, Парохъ etc. не
маѣтъ ученикогъ Друштва Музеума пражскогъ Членъ, 1858
године написао.

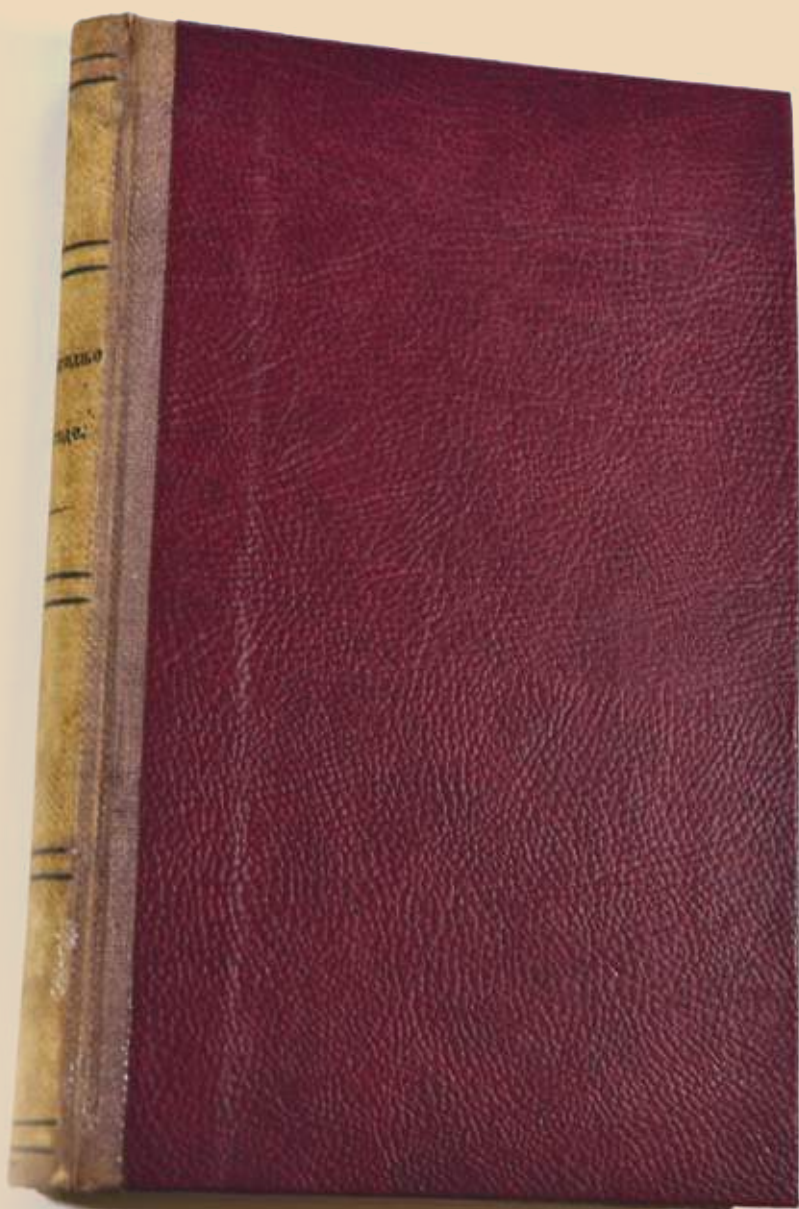
Године пакъ 1860 на свѣтъ издао.

Беч, 1860

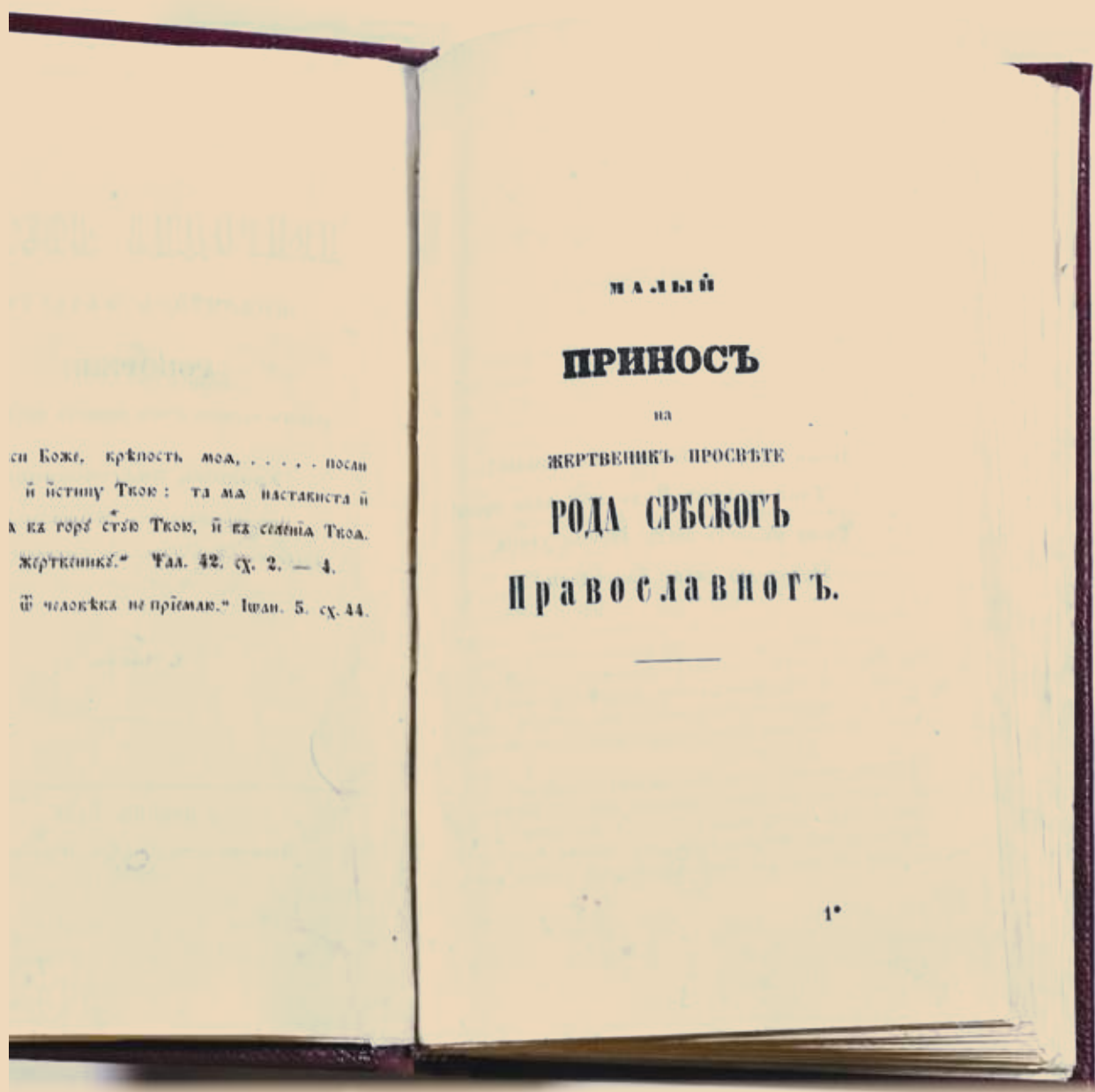
Печатанъ

13. *Православие*, Јован Чокрљан, Беч, 1860.

б) отворена

14. *Природне беседе*, Урош Милутиновић, Нови Сад, 1855.
а) затворена

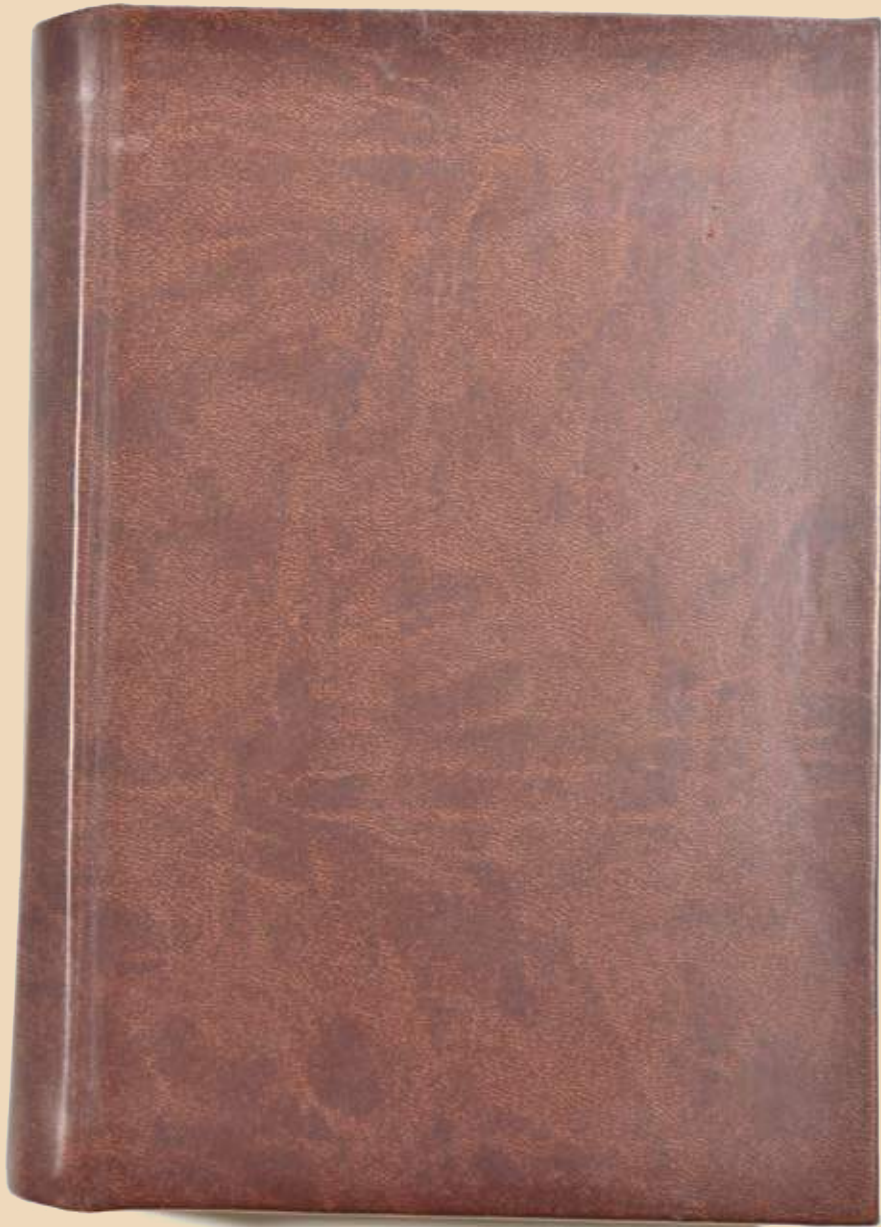

си Коже, крѣпость меда, послан
 ѿ истину Твою : та ма настакиста ѿ
 ка ка горѣ стѣю Твою, ѿ ка сѣмѣна Твоя.
 Жертвенникъ." Чал. 42. сѣ. 2. — 4.
 ѿ челоука не прѣмамъ." Іван. 5. сѣ. 44.

МАЛЫЙ
ПРИНОСЪ
 на
 ЖЕРТВЕНИКЪ ПРОСВѢТЕ
РОДА СРЪСКОГЪ
Православногъ.

1*

14. Пријодне беседе, Урош Милутиновић, Нови Сад, 1855.
 б) отворена

15. Псалми Давидови : ѿ ѿуѿи сѣбскијех народнијех ѿјесама / спјевао
их по Светоме писму Ог. Утјешеновић-Острожински, Беч, 1868.
а) затворена

11

ПСАЛМИ ДАВИДОВИ.

ПОПУТ СРБСКИЈЕХ НАРОДНИЈЕХ ПЈЕСАМА

СПЈЕВАО ИХ ПО СВЕТОМЕ ПИСМУ

Ог. Утјешеновић-Острожински.

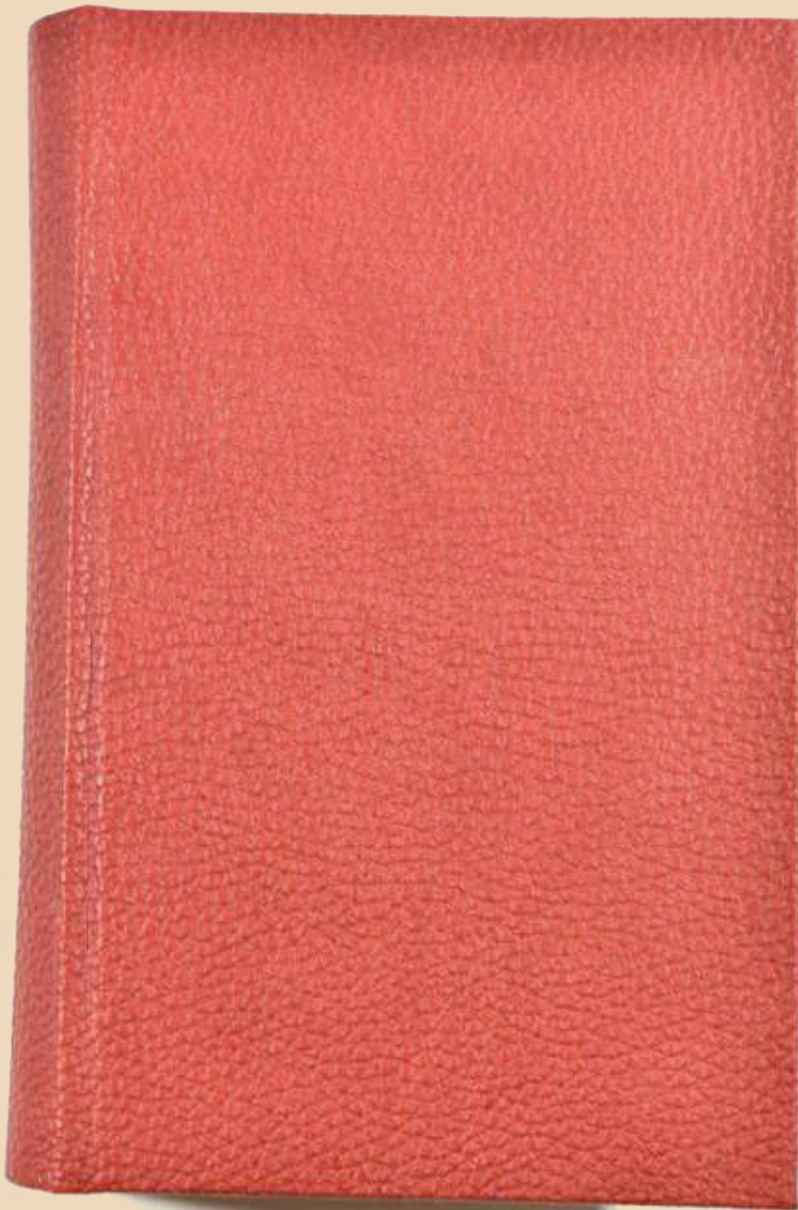
ПРОФЕСОРСКИ БИБЛИОТЕКА
ЕКОНОМИЈЕ СРБИЈЕ

БР. 8122
СРПСКИ КАРЛОВИ

У БЕЧУ, 1868.

Издана у издању
И. Соммера.

15. Псалми Давидови : ѿ ѿуѿи србскијех народнијех ѿјесама / спјевао их по Светоме писму Ог. Утјешеновић-Острожински, Беч, 1868.
б) отворена

16. *Псалтир* (Стефан Станковић), Будим, 1855.
а) затворена

Во славу свѣтлыа Единосуцныа жи-
вотворѣціа, и нераздѣлимыа Трои,
Оца, и Сна, и стагоу Дха книга сіа

ПСАЛТИРЬ,

въ нѣмже содѣржатса кааісмы, Обычныа пѣсни,
и псалмы избранныа въспѣ со оуставомъ ихъ,
и проч: напечатаса благословіемъ Архієпіа
и Митрополіта Карловачкагоу Гдіна Стефана.

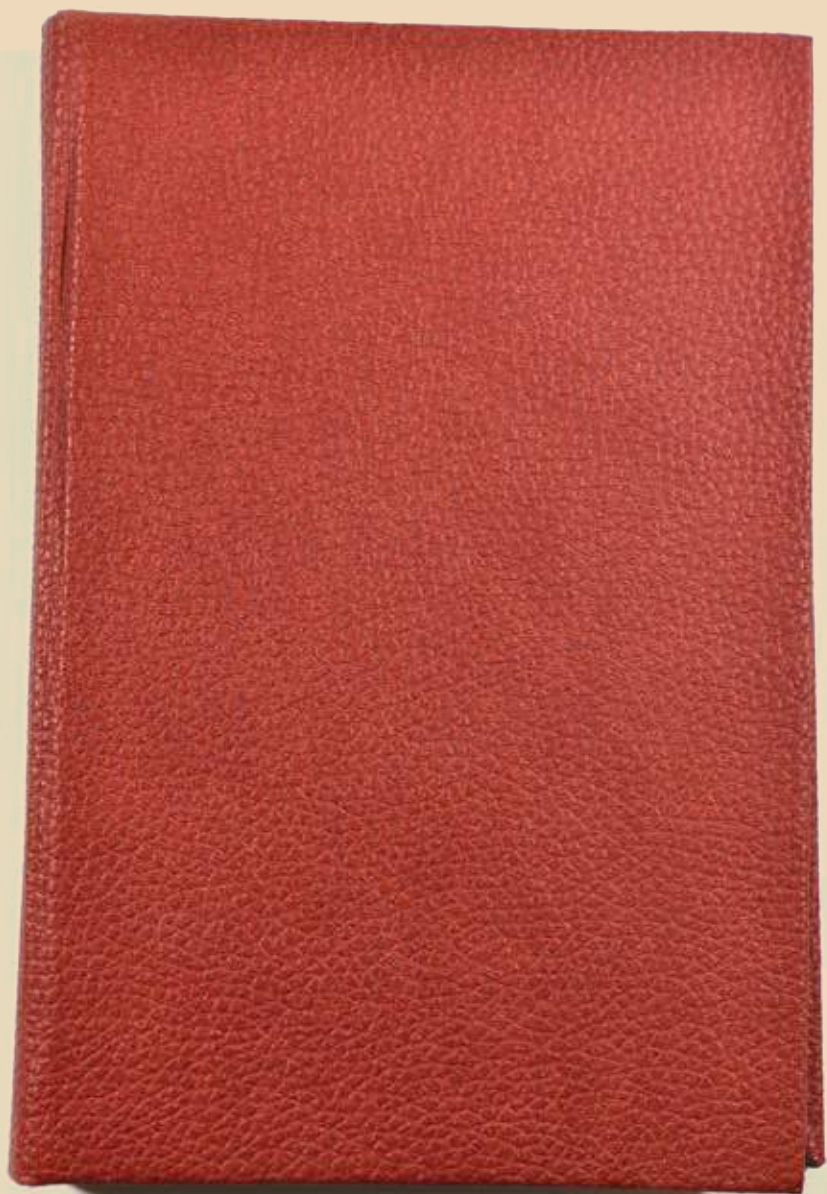
Psaltir illyrisch.

Ох дозволеніемъ же Правительствующихъ.

въ Бѣдинѣ Грѣдѣ,

въ Имп. Краа. Оуніверсіт. Тупографіи,

въ лѣто 1855.

17. Радња Блајовешћенској сабора народа србској: у Сремским Карловцима 1861
/ издао Јован Ђорђевић, Нови Сад, 1861.
а) затворена

ПРОФЕСОРНА БИБЛИОТЕКА
БОГОСЛОВИЈЕ СРЕМСКИХ КАРЛОВЦИМА
4257
СРЕМСКИ

РАДЊА
БЛАГОВЕШТЕНСКОГ СБОРА
НАРОДА СРБСКОГ
У СРЕМСКИМ КАРЛОВЦИМА

1861.

ИЗДАО

Јован Ђорђевић.

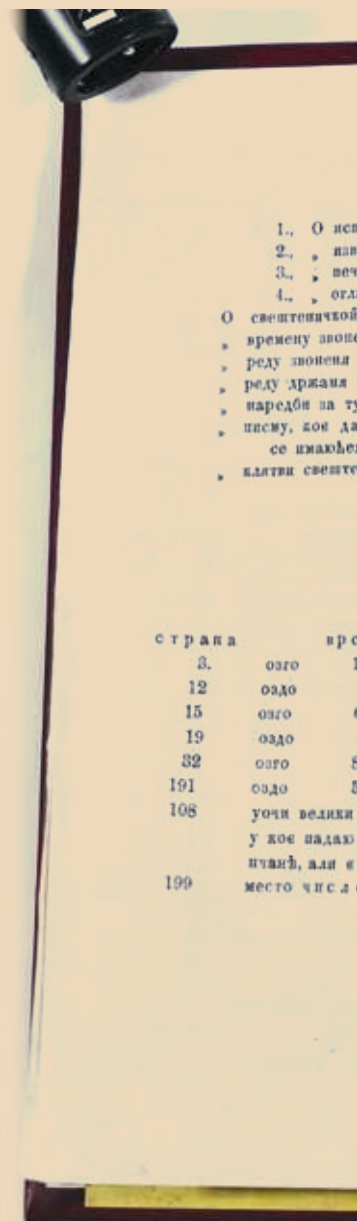
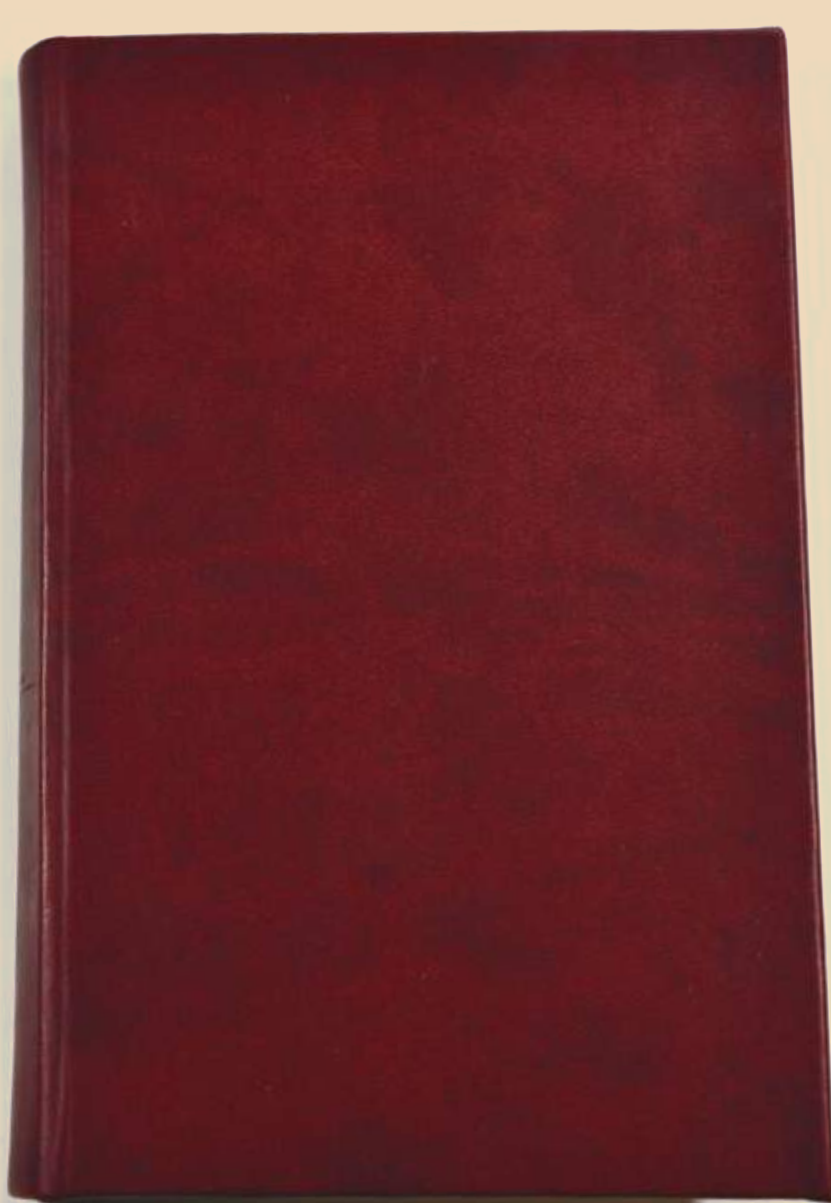

У НОВОМЕ САДУ.

Брзотиском епископске штампарије.

1861.

17. Радња Благовештенској сабора народа србској: у Сремским Карловцима 1861
/ издао Јован Ђорђевић, Нови Сад, 1861.
б) отворена

1. О исп
2. „ пав
3. „ веч
4. „ огл
О свештеничкој
„ времену звон
„ реду звонени
„ реду држана
„ наредби на ту
„ писму, кое да
„ се изабоје
„ владти свеште

с т р а н а	в р о
3.	озго 1
12	оздо
15	озго 6
19	оздо
32	озго 8
191	оздо 5
108	уочи велики у кое падаю
	пчанѣ, али е
199	место числ

18. Ручна свештеничка књиѣ, Митрополит Михајло, Београд, 1867.

а) затворена

	страна.
О исаму	191
известію	193
печату	195
оглашенію	197
чичкой ивлати	198
звоненя	200
иеня	202
кани чирака и ривада	204
за гуторе	206
ои два духовника руководити	208
двѣмъ	208
свещеничкой	209

ПОГРЕШКЕ

арета	стов	треба
14	— дате	— дате
7	— испованѣ	— исповданѣ
6	— венчан	— венчан
5	— поручи	— поучи
8	— памти	— памти
5	— да знате	— да знате

Велики празника кади нѣа постъ и у дане
 дадоу поклади нѣа правиломъ забравѣно ве-
 дали в благоприличнѣ да небуде.
 Ис л о у првой рубѣчки стои погрешно цван

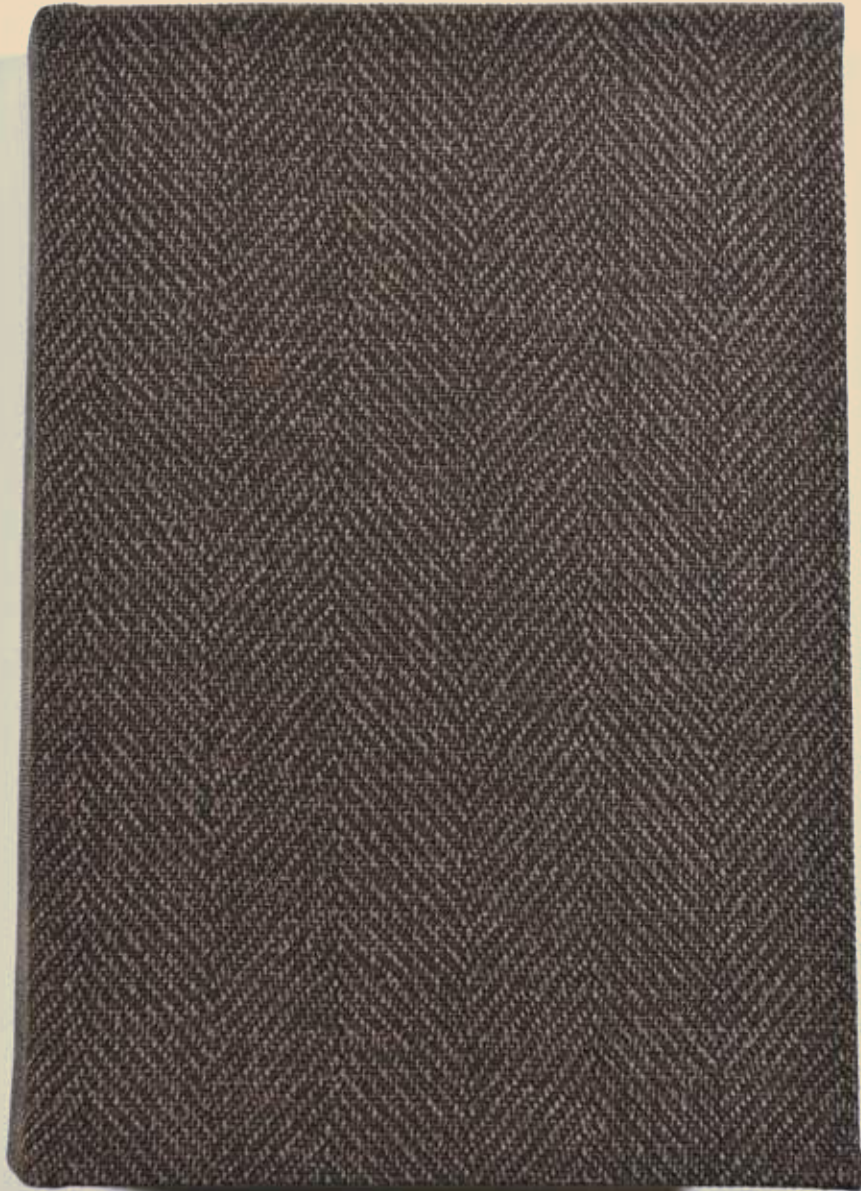
Найважнѣя и найвећа е служба свещеничка свршиванѣ св. тайна. Св. тайне како по суштини својој, тако и по значењу оноу, кое оне имаю и у грађанскомъ животу православны христѣяна, почемъ имъ налажу неке познате грађанске и друштвене дужности и даю имъ нека особита права (на пр. у браку); траже да свещеникъ врло добро зна и да најточнѣе испуњава све оне установе и правила коя опредѣляю редъ, по коме ѿ ови верни примаю.

У жељи тој да свещеницима олакшамо посао нѣове тешке службе, издаемо ову ручну свещеничку књигу, у којој ћемо дати упутство како се имаю свршивати св. тайне наше православно цркве.

1.

О тайни крштења.

Прва најпреча тайна коју човекъ примити мора, есте св. тайна крштењѣ, коимъ се човеку отвараю врата у небесно царство, очиставаю сви грѣхови и преко благодати божіе, онъ напово добѣа ону певинность, съ којумъ е изишао

19. Свето писмо. Књига Исуса Навина; О судијама; О Руји; Самуилове;
О царевима; Дневници. Пешта, 1867.
а) затворена

СВЕТО ПИСМО.

КЊИГА ИСУСА НАВИНА, О СУДИЈАМА, О РУТИ, САМУИЛОВЕ,
О ЦАРЕВИМА, ДНЕВНИЦИ.

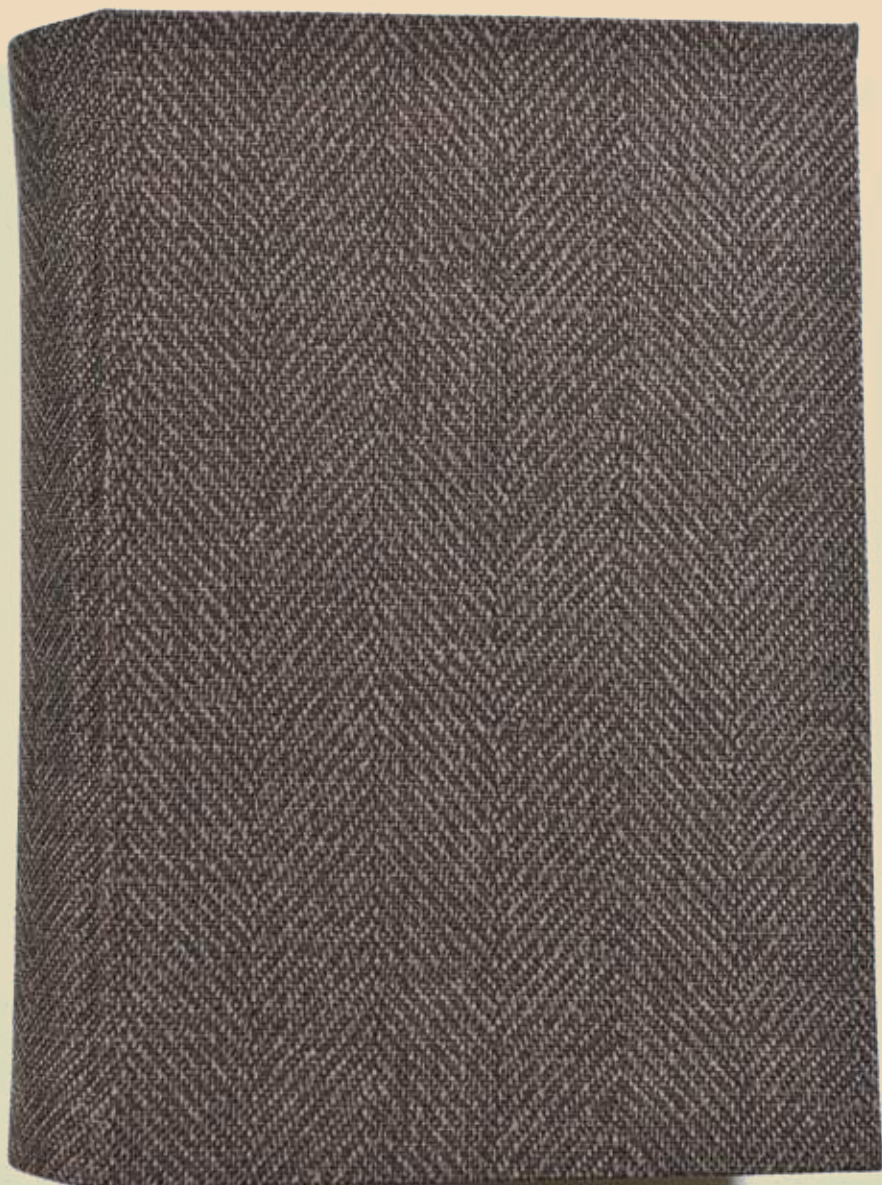
ПРЕВЕО

БУРО ДАНИЧИЋ.

1867.

ИЗДАЊЕ А. РАЈХАРДА И ДРУГА МУ
У ПЕШТИ.

19. Свето писмо. Књига Исуса Навина; О судијама; О Рут; Самуилове;
О царевима; Дневници. Пешта, 1867.
б) отворена

20. *Свѣтло ѿисмо. Пей књиѡ Мојсијевих.* Пешта, 1866.
а) затворена

ПРОФЕСОРСКИ БИБЛИОТЕКА
БОГОСЛОВИЈА СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ

БР. 4649
СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ

СВЕТО ПИСМО.

ИЛИ

ПЕТ КЊИГА МОЈСИЈЕВИХ

ПРЕВЕО

БУРО ДАНИЧИЋ.

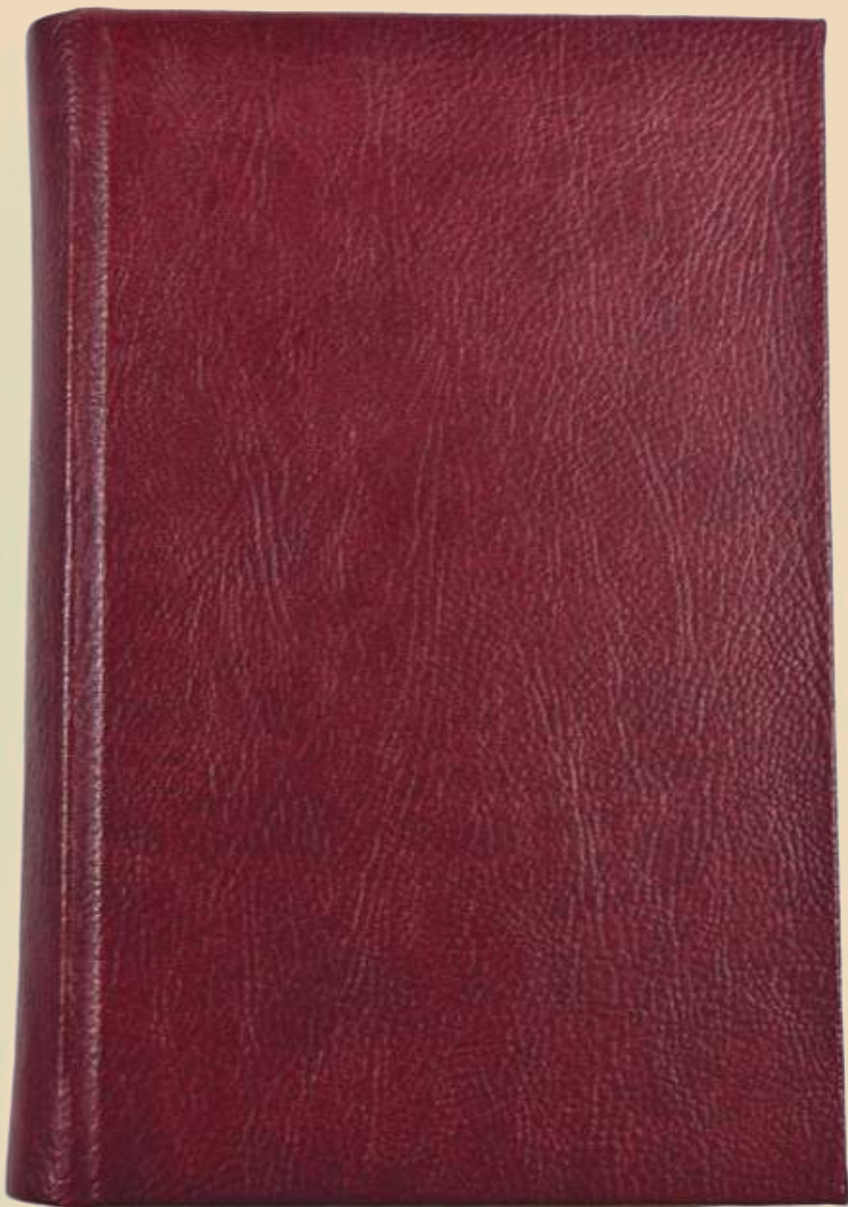
Б. Поповић
Сарајево.

1866.

ИЗДАЊЕ А. РАЈХАРДА И ДРУГА МУ
У ПЕШТИ.

20. Свето писмо. Пет књига Мојсијевих. Пешта, 1866.

б) отворена

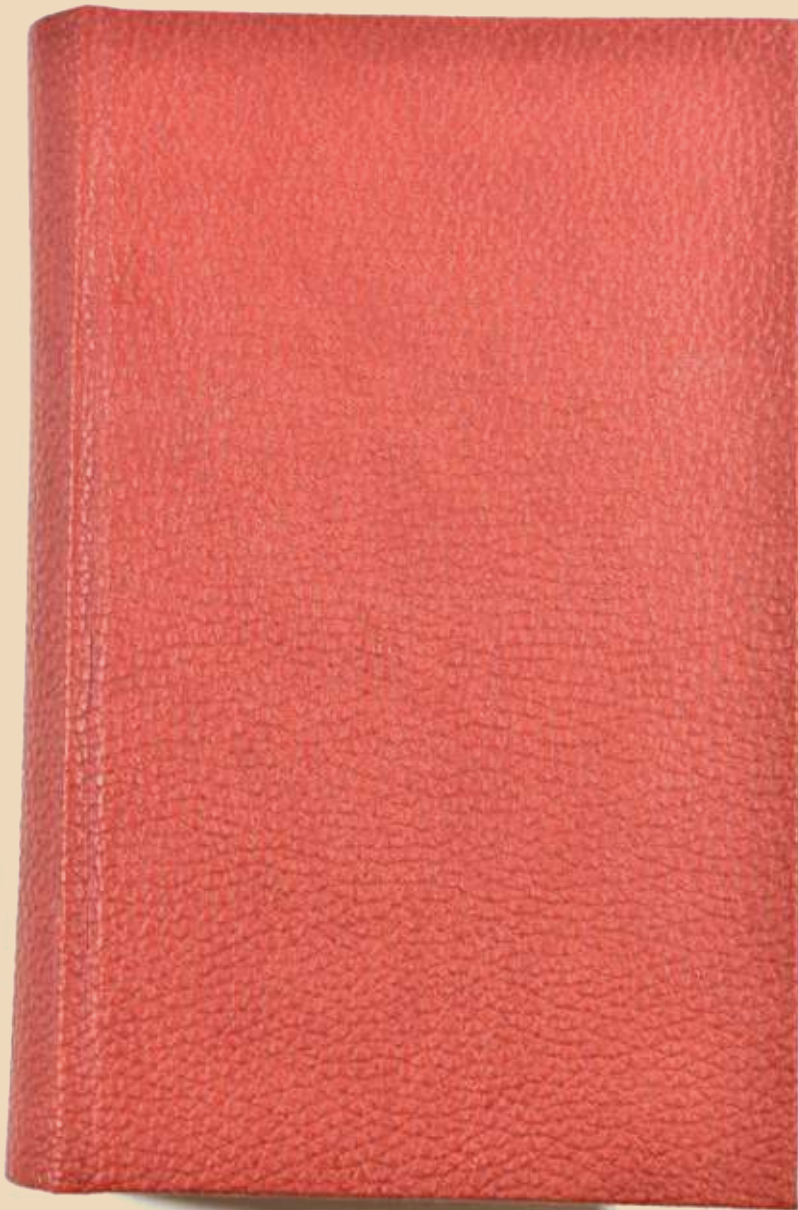
21. *Славјанска грамаџика*, Евгеније Јовановић, Беч, 1851.
а) затворена

Предисловіе

къ благоухотному читателю.

Измъ сочиненіи сего Грамматикѣ наумѣреніе мое было учащимся издѣченіе азыка церковно-славянскаго (или славянскаго), показаніемъ исѣхъ правилъ того, удобными содѣлати, предѣлы Грамматикѣ, упогов досѣлѣ преподаваніемъ, разпространити, драгий родъ мой сѣрвскій къ славянскому азыку приважити, а и прочыя Славяны европейскія и вичеурпейскія къ возпріятію славянскаго азыка, яко своего книжнаго, къ предметѣхъ понѣ ученимъ, повѣдѣти. Сей во азыкѣ церковно-славянскій ижесть російскій, ижесть сѣрвскій, ижеъ болгарскій, ижеъ чѣскій, и за сѣе самое неизвѣстно можетъ быти всякъ Славяныи общій. По моему и многихъ¹⁾ мнѣнію вси Славяне должны бы были возпріятѣ писменѣ славянскѣ (кырѣллово), занѣ сѣи совершѣннѣйша сѣтъ, и характерѣ азыквѣхъ славянскихъ наипѣче сходствѣютъ; иначе во, аще въ при скоимъ обшчан ѡстанемъ, рѣкѣ російская тѣмѣтъ силно и обшан, и не можетъ поклонитѣся по обшчану прочыхъ Славянъ; а потоцы безъ рѣки что сѣтъ, и что сѣтъ тогда славянская взаимность? — Нокѣйшій

¹⁾ Roman St. Kaulfuss: „Die Slaven in den ältesten Zeiten“, Berlin, 1842, Seite 91.

22. Часослов, Будим, 1854.
а) затворена

ПРЕДИСЛОВІЕ ВЪ ЧАСОСЛОВЪ.

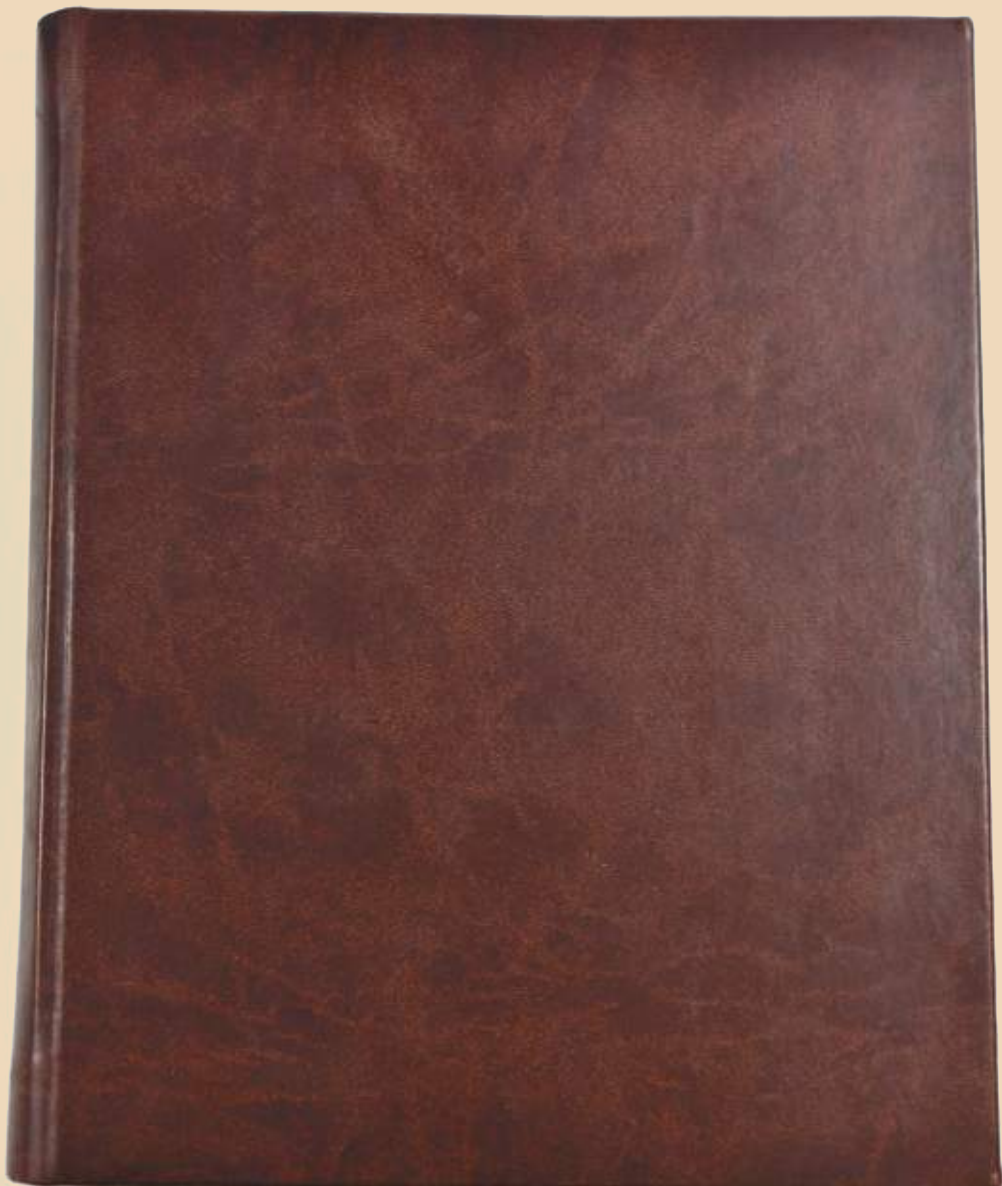
Искусствомъ повсѣднѣвнымъ побуж-
дени есмь, читателю православный,
якъ часомъ всѣческой животнои
въ точнѣи младости научаются, то
до старости глѣбокиа, паче же до
кончины самыа содержать обыкоша.
Не точію же та, но и самаа древеса,
силѣ растеніа имѣшаа, какъ, и ка-
мъ во младости оустроишася, такъ,
и тамъ съ возрастомъ клоняшася,
еще, иже гдѣкомъ создѣхъ новыи
оумиренъ бываеиъ, тогѡ воннѣ, и ли

1* бла-

...ымъ печатаніемъ въ лѣто ѿ ро-
...а по плоти Бога Слова лавна.

22. Часослов, Будим, 1854.

б) отворена

23. Чудеса ѿресвѣѣе Божородице, Викентије Ракић, Београд, 1837.
а) затворена

Θ Α Υ Μ Α Σ Ι Α
Τ Η Σ
Υ Π Ε Ρ Α Γ Γ Ι Α Σ Θ Ε Ο Τ Ο Κ Ο Υ.
Σ Ι Ε Σ Τ Η :

ЧУДЕСА ПРЕСВЯТЫА БОГОРОДИЦЫ,

Преведѣнныа съ Грѣческаго Вѣкѣнтіеахъ Ракичеахъ Фе-
нѣчкиахъ, Ѳфимѣрїеахъ Цркви Славено-Сѣрвскїа Храма
сѣгаго Спυρίδїна чудотворца въ Тріестѣ сѣцїа. На
захтѣванїѣ Г. Юома Мїланновича, кнїца ѿ граждани-
на Тріестїнскаго, ѿ егѡже ѿждивѣнїеахъ на Тѣпх
ѿздата.

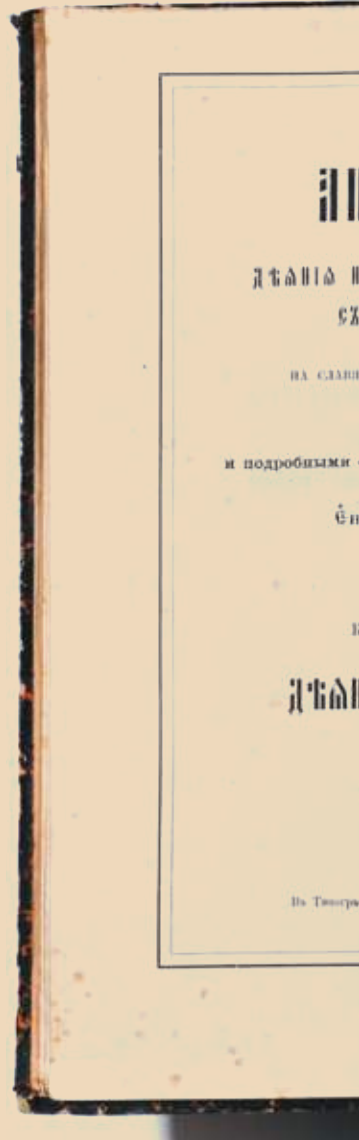
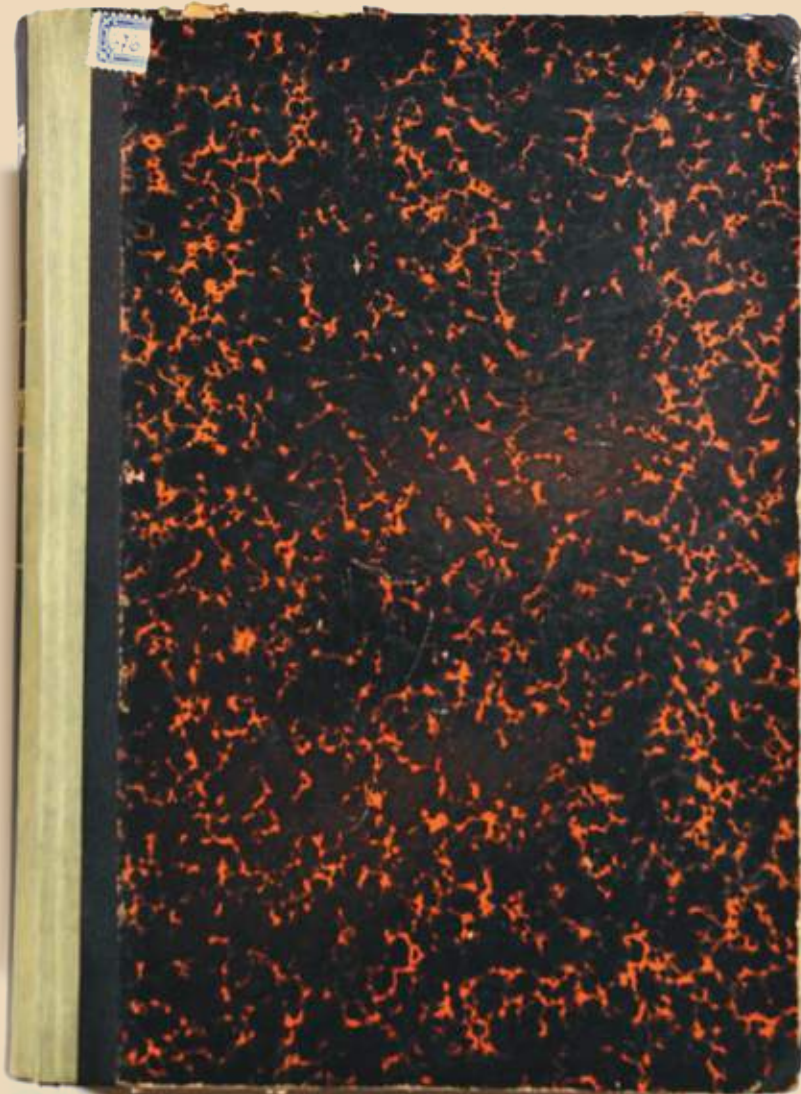
Писано въ Тріестѣ, 1808 лѣта. Мѣца Іанυάρїа 24. начато, Фεβρ-
άρїа же 11. ѡкончато.

Препечатана трошкомъ Георгїа П. Марковича,
рожденогъ у Новакомъ Пазарѣ, а здѣ называемогъ
Попадичь.

—•••••
ВЪ БЕЛГРАДѢ,
Езъ Виажеско-Сѣрвской Книгопечатни
1837.

23. Чудеса пресвѣтѣ Богородице, Викентије Ракић, Београд, 1837.
б) отворена

24. *Дела апостолска*, Кијев 1897.
а) затворена

АПОСТОЛЪ.

и посланія апостоловъ
съ объясненіями

славянскомъ и рускомъ нарѣчіи.

съ предисловіями
и объяснительными примѣчаніями

Святителя Мѣхалія.

КНИГА ПЕРВАЯ

ДѢЯНИЯ АПОСТОЛЪ.

КІЕВЪ.
Типографія Католической Теологической Лавры.
1897.

ПРЕДИСЛОВІЕ.

III

Златоустаго бѣсѣды на Дѣянія апостольскія по русскому переводу при С.-Петербургской Дух. Академіи, 1856—57 г., изъ двухъ томовъ, и (Ософид.) Оссофидово толкованіе на книгу Дѣяній по русскому переводу при Казанской Дух. Академіи (1871 г.); нѣкоторыя слова берутся обыкновенно изъ соответствующаго стиху или отдѣленію толкованія];

и) при пособіи лучшихъ новѣйшихъ иностранныхъ толкованій*) и многихъ историческихъ, археологическихъ, географическихъ и филологическихъ сочиненій, имѣющихъ предметомъ изслѣдованіе вѣданій св. апостоловъ.

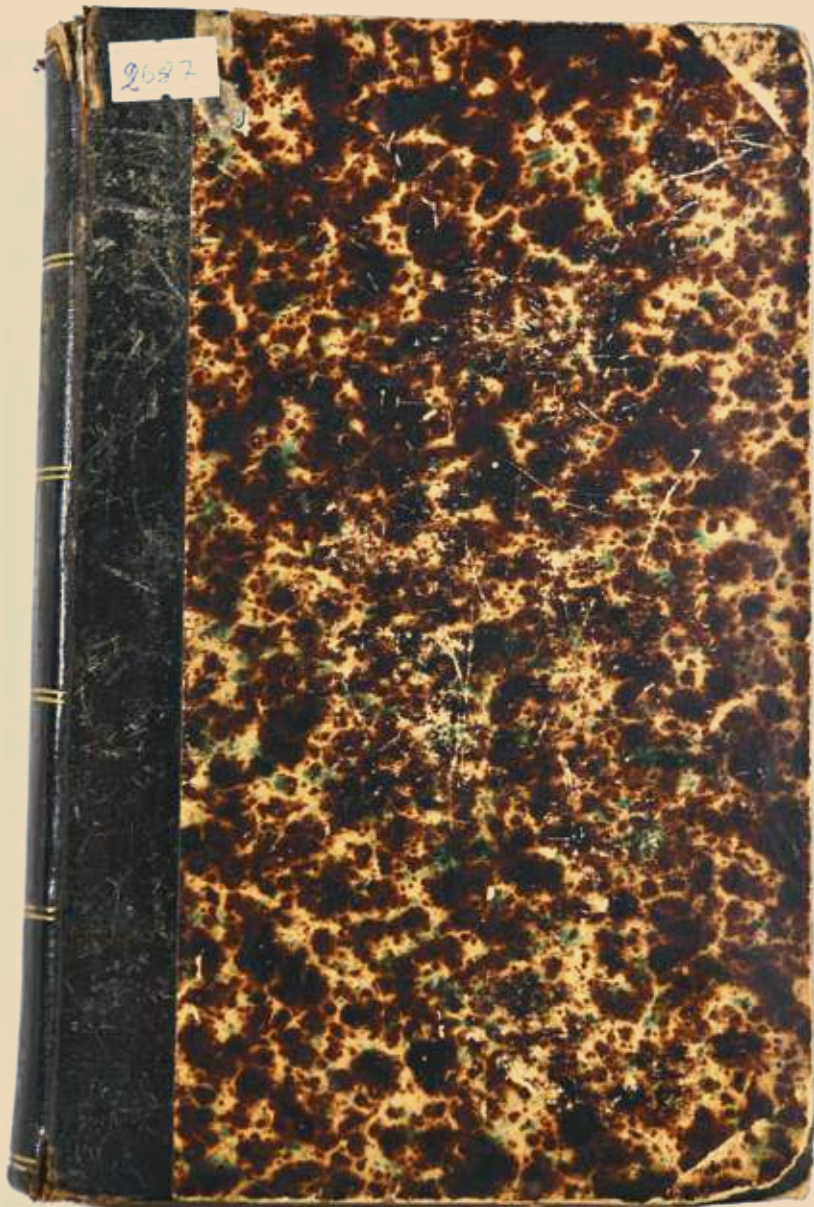
б) Каждыиъ разнороднѣе изъ историческихъ скланинхъ или одной и той же книги или со скланинхъ другихъ книгъ разбираются и сравниваются по мѣрѣ того, какъ читатель Апостола встрѣчается съ ними при чтеніи самыхъ книгъ по порядку ихъ расположенія.

7) Хронологическихъ объяснительныхъ примѣчаній къ Дѣяніямъ и посланіямъ апостольскимъ мы почти не дѣлали и не дѣлаемъ, поשרыхъ потому, что разбросанныя изъ разныхъ мѣстахъ примѣнительно къ текстамъ книгъ и потому необходимо отрывочныя, оуѣ не очень много умсннхъ бы дѣла, а повторныхъ потому, что точно установить хронологию апостольской исторіи, какъ и евангельской, по всѣхъ частностяхъ и подробностяхъ нѣтъ возможности изъ недостаткомъ точныхъ данныхъ. Бѣзето подобныхъ отрывочныхъ хронологическихъ примѣчаній къ текстамъ вѣданій апостольскихъ мы къ сей книгѣ Толкованаго Апостола присоединяемъ хронологиче-

*) Вѣ особеннхъ Н. Ойхманнъ's Bŕblicher Commentar ũber die sammtliche Schriften des Neuen Testaments; Н. Meyer's Historisch-kritischer Commentar ũber das Neue Testament; E. Lantier's Descriptive-handeliche Bibelwerk; J. Сѣк. Hofmann's Die heilige Schrift Neuen Testaments (въ двухъ частяхъ первая, вторая томъ); А. В. Гарнелъ's Notes explicatives et pratiques (на нѣкоторыхъ книгахъ Апостола, въ переводѣ съ англійскаго на французскій языкъ при Нѣр. Bonald).

24. Дела айосѣолска, Кијев 1897.

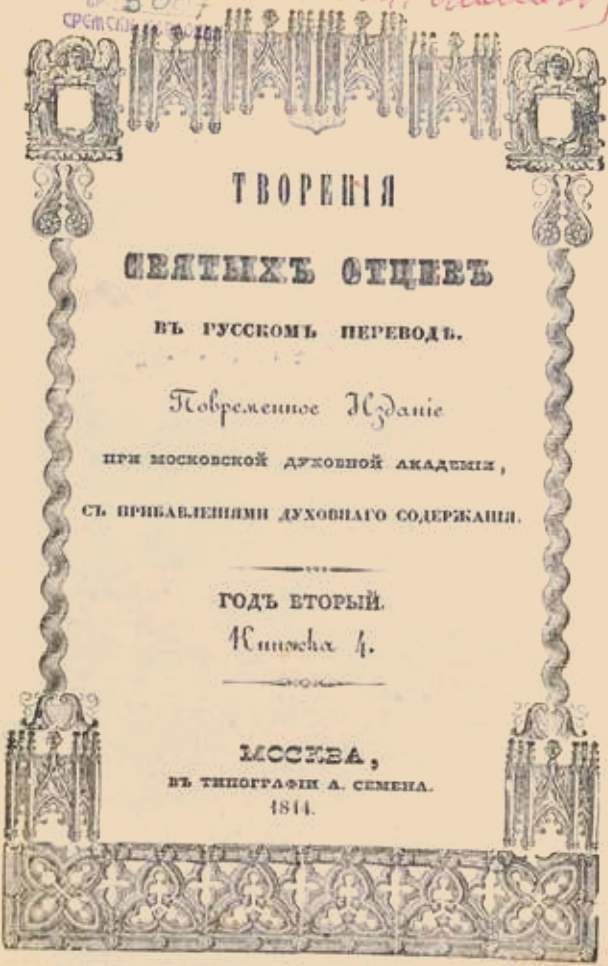
б) отворена

25. *Дела Свѣтѣхъ Оцѣа*, превод на руски језик, Москва 1844
а) затворена

ПРОФЕССОРЪ СВЯТЫХЪ
КОГОСЛОВИИ СВ. АРХИЕП.
ЕР. 5007
СРЕТСКИ

М. Макары

ТВОРЕНИЯ

СВЯТЫХЪ ОЦЕВЪ

ВЪ РУССКОМЪ ПЕРЕВОДѢ.

Современное Изданіе

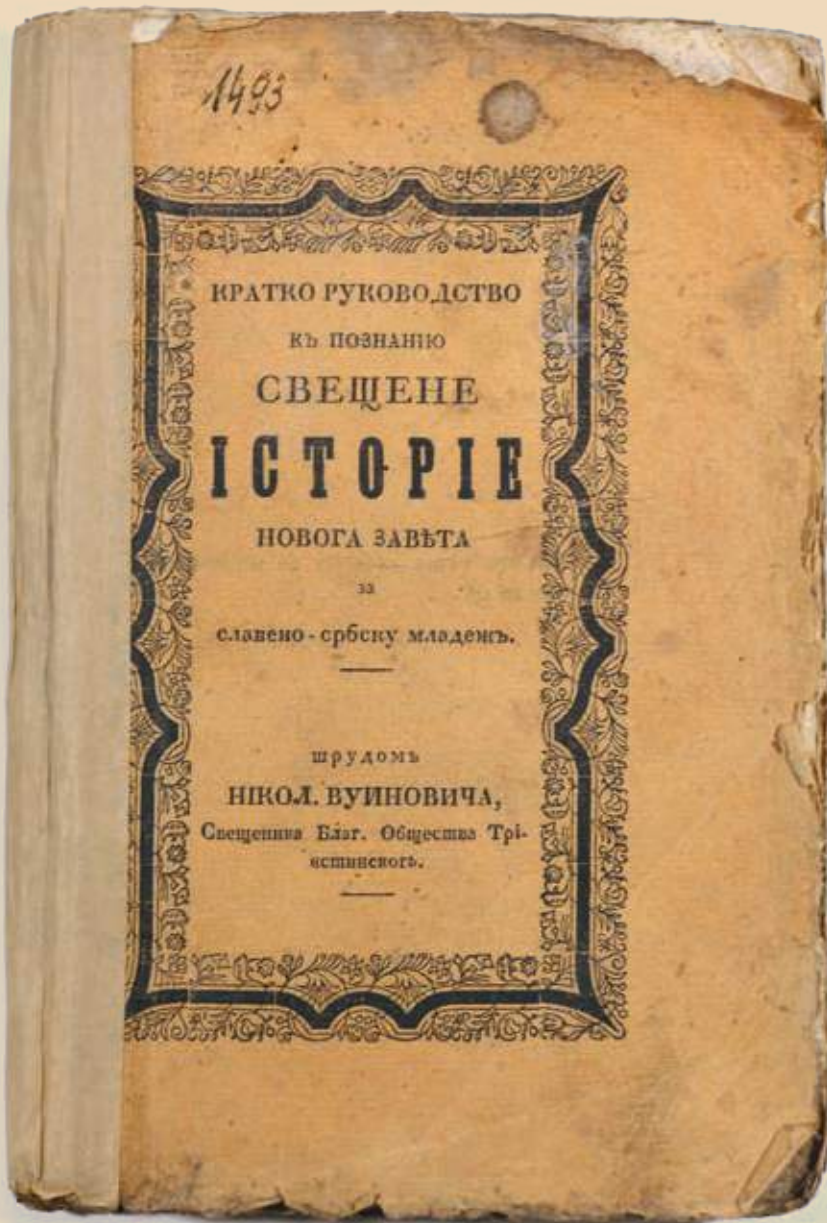
ПРИ МОСКОВСКОЙ ДУХОВНОЙ АКАДЕМІИ,
СЪ ПРИБАВЛЕНІЯМИ ДУХОВНАГО СОДЕРЖАНІЯ.

ГОДЪ ВТОРЫЙ.

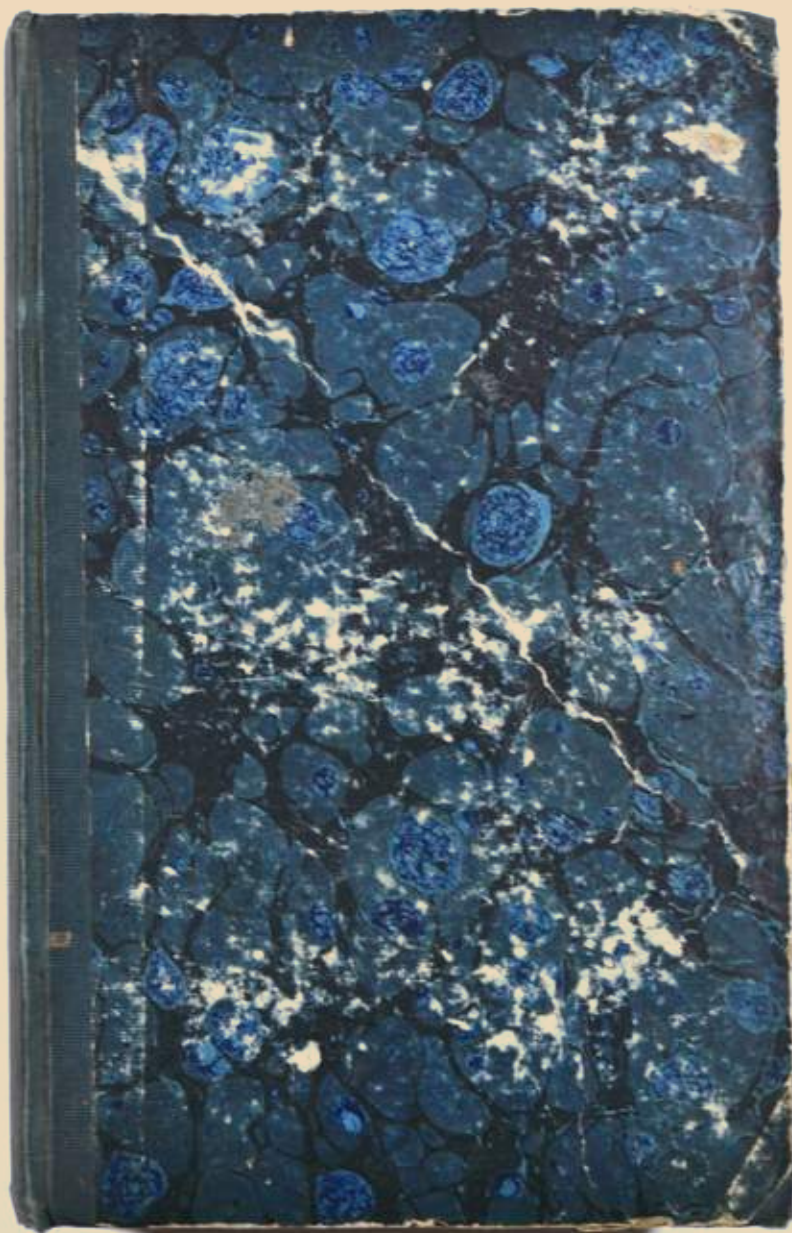
Книжка 4.

МОСКВА,
ВЪ ТИПОГРАФИИ А. СЕМЕНА.
1844.

25. Дела Свѣтѣхъ Оцацѣ, превод на руски језик, Москва 1844
б) отворена

26. *Историја Нової Завѣи*, Николај Вујиновић, Карлштат 1847
а) затворена

27. Црквено ѓраво, Јефtimiје Јовановић, Нови Сад, 1841
а) затворена

НАЧАТВИ
ЦЕРКОВНАГО ПРАВА
древних
ПРАВОСЛАВНЫХ
ВОСТОЧНЫХ ЦЕРКВЕ
которых
по Книзь Кормчей
собралъ

и на три Книги, о Лицъхъ; вещехъже, с' особнымъ о брацъ разсужденіемъ; и о злодѣніихъже, и судихъ, по перепыти ю слогу Славенскому, с' дво-струки -, вкупѣ и на азбучный рядъ сложенити оглавленіемъ, на Латинскій языкъ превель.

ЕВѢУМИ ІОАННОВИЧЪ,

чрезъ С. Крам. Угарское, и страни к' тому принадлежанціи закл. обохъ Прав. Истець, Сл. Ком. Сремскаго Суденскія Табли Присѣдатель, и св. кр. Града Новосадскаго Старѣшина; прежде Ч. Консісторіума Вацкаго закл. Нотарій, и Епископскій Секретарь.

КНИГА І.

О Лицъхъ.

ВЪ НОВОМЪ-САДѢ,

Писаны Павла Лиховича Влаки

1841.

27. Црквено право, Јефтиміје Јовановић, Нови Сад, 1841

б) отворена

